

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાના ટોપર્સ વિદ્યાર્થીઓ માટેનું નં. 1 મેગેઝિન

ICE[®] MAGIC

CURRENT AFFAIRS

WEEK
21

[MAY - 2023]
[21/05/23 to 27/05/23]

સંપાદક
મૌલિક ગોંધિયા
(Director - ICE)

JOIN OUR **WHATSAPP GROUP**
joinicerajkot.com

JOIN OUR **TELEGRAM**
t.me/icerajkotofficial

YOUTUBE
ICE RAJKOT

ICEONLINE APP
iceonline

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાની લેટેસ્ટ માહિતી અને **ફ્રી મટીરિયલ્સ** તેમજ
રેગ્યુલર કરંટ અફેર્સ મેળવવા માટે ક્લિક કરો.

Timeline

21
MAY-2023

- > દિવસ મહિમા : 21 મે, આતંકવાદ વિરોધી દિન, આંતરરાષ્ટ્રીય ચા દિવસ+ સંવાદ અને વિકાસ માટે વિશ્વ સાંસ્કૃતિક વિવિધતા દિવસ..... 02
- > RBIએ રૂ. 2000ની નોટ પાછી ખેંચી..... 03
- > QUESTION ANSWERS 07

22
MAY-2023

- > દિવસ મહિમા : 22 મે, આંતરરાષ્ટ્રીય જૈવ વિવિધતા દિવસ (International Day for Biological Diversity)..... 09
- > સુપ્રીમ કોર્ટમાં ન્યાયાધીશોની નિમણૂક..... 09
- > રેડિયોમેટ્રિક ડેટિંગ માટે કેલ્શિયમ-41 (Calcium-41)..... 16
- > QUESTION ANSWERS 18

23
MAY-2023

- > દિવસ મહિમા : 23 મે, વિશ્વ કાચબા દિવસ (World Turtle Day)..... 19
- > 49મી G7 સમિતિ (49th G-7 Summit)..... 19
- > ક્વાડ સમિતિ (QUAD Summit)..... 22
- > QUESTION ANSWERS 24

24
MAY-2023

- > વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીને ફીજી અને પાપુઆ ન્યૂ ગિનીએ પોતાના સર્વોચ્ચ સન્માનથી નવાજ્યા..... 25
- > ત્રીજી FIPIC સમિતિ પાપુઆ ન્યૂ ગિનીમાં યોજાઈ..... 26
- > ઓપરેશન કરુણા (Operation Karuna)..... 29
- > શ્રી એન. ચંદ્રશેખરનને 'શેવેલિયર ડી લા લીજન ડી' ઓનરથી નવાજવામાં આવ્યા..... 30
- > QUESTION ANSWERS 31

25
MAY-2023

- > દિવસ મહિમા : 25 મે, વિશ્વ થાઈરોઈડ દિવસ, ગુમ થયેલા બાળકો માટેનો આંતરરાષ્ટ્રીય દિવસ..... 32
- > ચીન અને રશિયાએ વ્લાદિવોસ્તોક પોર્ટ માટે કરાર પર હસ્તાક્ષર કર્યા..... 32
- > 100 કલાકમાં 100 કિ.મી. રોડ તૈયાર કરવાનો રેકોર્ડ : ગાઝિયાબાદ-અલીગઢ એક્સપ્રેસ વે..... 33
- > નવા કાયદા મંત્રી : શ્રી અર્જુન રામ મેઘવાલ..... 33
- > ઇટાલિયન ઓપન 2023..... 34
- > QUESTION ANSWERS 35

26
MAY-2023

- > G20 દેશો અને આપત્તિ જોખમ ઘટાડો..... 36
- > અવકાશમાં જનાર પ્રથમ આરબ મહિલા : સુશ્રી રેયના બર્નાવી..... 41
- > QUESTION ANSWERS 42

27
MAY-2023

- > દિવસ મહિમા : 27 મે, શ્રી જવાહરલાલ નહેરુ પુણ્યતિથિ..... 44
- > બલ્ગેરિયન લેખક શ્રી જ્યોર્જ ગોસ્પોડિનોવએ ઇન્ટરનેશનલ બુકર પ્રાઈઝ 2023 જીત્યો..... 44
- > ભારત 18 નવા પેટાફલોપ સુપર કમ્પ્યુટર લોન્ચ કરશે..... 45
- > AI સુપર કમ્પ્યુટર AIRAWAT..... 46
- > QUESTION ANSWERS 48

ONE LINER

..... 49

QUESTION OF THIS WEEK

..... 54

- દિવસ મહિમા : 21 મે, (1) આતંકવાદ વિરોધી દિન (Anti Terrorism Day)
(2) આંતરરાષ્ટ્રીય ચા દિવસ (International Tea Day)
(3) સંવાદ અને વિકાસ માટે વિશ્વ સાંસ્કૃતિક વિવિધતા દિવસ

આતંકવાદ વિરોધી દિન

ભારતમાં દર વર્ષે 21 મે ના રોજ 'આતંકવાદ અથવા તો ત્રાસવાદ વિરોધી દિવસ'ની ઉજવણી કરવામાં આવે છે.

- 21 મે, 1991ના રોજ ભારતના પૂર્વ વડાપ્રધાન શ્રી રાજીવ ગાંધીની તમિલનાડુના શ્રી પેરુમ્બુદુર ખાતે હત્યા કરવામાં આવી હતી.
- આથી, આ ઘટનાને કારણે આતંકવાદના વિરોધમાં ભારતમાં આ દિવસની ઉજવણી કરવામાં આવે છે.
- આ અંતર્ગત શ્રી વી.પી. સિંહની સરકારે આતંકવાદના વિરોધમાં જાગૃતિ લાવવા માટે ભારતમાં 21 મે ના રોજ 'આતંકવાદ વિરોધી દિન'ની ઉજવણી કરવાનો નિર્ણય કર્યો હતો.

આંતરરાષ્ટ્રીય ચા દિવસ

યુનાઈટેડ નેશન્સ દ્વારા દર વર્ષે 21 મે ના રોજ 'આંતરરાષ્ટ્રીય ચા દિવસ'ની ઉજવણી કરવામાં આવે છે.

- યુનાઈટેડ નેશન્સ દ્વારા વર્ષ 2020થી આ દિવસની ઉજવણીનો પ્રારંભ કરવામાં આવ્યો છે.
- આ અંતર્ગત વર્ષ 2020માં યુનાઈટેડ નેશન્સ દ્વારા પ્રથમ વખત 'આંતરરાષ્ટ્રીય ચા દિવસ'ની ઉજવણી કરવામાં આવી હતી.
- યુનાઈટેડ નેશન્સની જનરલ એસેમ્બલી દ્વારા 21 ડિસેમ્બર, 2019ના રોજ આ દિવસની ઉજવણીની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી.

RBIએ રૂ. 2000ની નોટ પાછી ખેંચી

તાજેતરમાં રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા (RBI)એ રૂ. 2000 ના મૂલ્યની નોટ જારી કરવાનું બંધ કરવાનો એક મહત્વપૂર્ણ નિર્ણય લીધો છે.

- અને તેને ડિમોનેટાઈઝેશન 2.0 તરીકે પણ ઓળખવામાં આવી રહ્યું છે.
- રૂ. 2000ની નોટો હવે છાપવામાં આવશે નહીં, જોકે તે હજુ પણ કાનૂની નાણાં તરીકે સ્વીકારવામાં આવશે.
- RBIના જણાવ્યા મુજબ 30 સપ્ટેમ્બર, 2023 સુધીમાં લોકો તેમની પાસે રહેલી રૂ. 2000ની ચલણી નોટો બેન્કોમાં જમા કરાવી શકશે અથવા તો એક્સચેન્જ કરાવી શકશે.

RBIએ 2000 રૂ.ની નોટો કેમ પાછી ખેંચી ?

ઉદ્દેશ્યની પરિપૂર્ણતા સાથે 2018-19માં રૂ. 2000ની નોટોનું પ્રિન્ટિંગ બંધ કરવામાં આવ્યું હતું.

- RBIએ માર્ચ 2017 પહેલા રૂ. 2000 મૂલ્યની મોટાભાગની નોટો જાહેર કરી હતી.
- RBIએ જણાવ્યું કે નોટ અસ્તિત્વમાં રહેવાની ચાર-પાંચ વર્ષની તેની સમયમર્યાદા પાર કરી ચૂકી છે કે પછી પાર કરવાની તૈયારીમાં છે.
- આથી, RBIની 'ક્લીન નોટ પોલિસી'ના અનુસંધાનમાં રૂ. 2000 મૂલ્યની બેંક નોટોને ચલણમાંથી પાછી ખેંચી લેવાનો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો છે.

ક્લીન નોટ પોલિસી શું છે ?

ક્લીન નોટ પોલિસી જાહેર જનતાને સારી ગુણવત્તાવાળી ચલણી નોટો અને વધુ સારી સુરક્ષા સુવિધાઓ સાથે સિક્કા આપવા માંગે છે, જ્યારે ગંદી નોટો ચલણમાંથી પાછી ખેંચી લેવામાં આવે છે.

- આ પોલિસી હેઠળ RBIએ અગાઉ 2005 પહેલા જારી કરાયેલી તમામ બેંક નોટોને ચલણમાંથી પાછી ખેંચી લેવાનો નિર્ણય લીધો હતો કારણ કે તેમાં ઓછી સુરક્ષા સુવિધા હતી.

નોંધ : (1) RBIએ જણાવ્યું કે 2000 રૂ.ની નોટો પાછી ખેંચવી એ તેની કરન્સી મેનેજમેન્ટ કામગીરીનો એક ભાગ છે.

(2) 31 માર્ચ 2023 સુધીમાં ચલણમાં રૂ. 2000ની નોટોનું મૂલ્ય ઘટીને રૂ. 3.62 લાખ કરોડ થયું છે, જે ચલણમાં રહેલી કુલ નોટોના માત્ર 10.8% જ છે.

2000ની નોટ કાનૂની ટેન્ડર તરીકે ચાલુ રહેશે ?

RBIના જણાવ્યા મુજબ 30 સપ્ટેમ્બર, 2023 સુધીમાં લોકો પાસે રહેલી રૂ. 2000ની ચલણી નોટો બેન્કોમાં જમા કરાવી શકશે.

- આ નોટ વ્યવહારમાં ચાલુ રહેશે પણ તેને પ્રોત્સાહન ન આપવા RBIએ જણાવ્યું હતું.
- અન્ય બેન્કમાં પણ ખાતેદાર નોટ જમા કરાવી શકશે તથા એક્સચેન્જ માટે કોઈ ફી આપવાની રહેશે નહીં.
- બેન્કમાં જઈને રૂ. 2000ની નોટની સામે રૂ. 100, રૂ. 200 કે 500ની નોટો મેળવી શકશે.
- નોંધનીય છે કે નવેમ્બર 2016માં રૂ. 2000ની નોટ ચલણમાં મૂકી હતી.

નોંધ : (1) કાનૂની ટેન્ડર (Legal Tender) એ ચલણના સ્વરૂપનો ઉલ્લેખ કરે છે જે સિક્કા અથવા બેન્ક નોટના સ્વરૂપમાં હોઈ શકે છે જેને કાયદા દ્વારા દેવા અથવા જવાબદારીઓનું સમાધાન કરવા માટે સ્વીકાર્ય માધ્યમ તરીકે માન્યતા આપવામાં આવી છે.

(2) રૂ. 2000ની નોટમાં મંગળયાન (મંગળ મિશન)નું ચિત્ર હતું, અને તે મજે-ટા રંગની હતી.

નોટબંધી (Demonetisation)

8 નવેમ્બર, 2016ના રોજ ભારતના વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ જાહેરાત કરી હતી કે રૂ.500 અને રૂ.1000ની ઊંચી કિંમતની નોટો કાનૂની ટેન્ડર તરીકે બંધ થઈ જશે, એટલે કે તેઓ મર્યાદિત સમયગાળા માટે મર્યાદિત સેવાઓ સાથે માન્ય રહેવાનું બંધ કરશે.

- સરકારે ડિમોનેટાઈઝ્ડ નોટોના બદલામાં રૂ.500 અને રૂ.2000ની નવી નોટો જાહેર કરવાની પણ જાહેરાત કરી હતી.
- નોટબંધી પાછળના આર્થિક ઉદ્દેશ્યો નીચે મુજબના હતા :
 - (a) નકલી નોટોને ચલણમાંથી દૂર કરવી.
 - (b) કાળા નાણા અને બ્લેક મનીને જપ્ત કરીને ખતમ કરવું.
 - (c) દેશમાં કેશલેશ અને ડિજિટલ વ્યવહારોને પ્રોત્સાહન આપવું.
 - (d) મોટા ચલણની નોટો વ્યવહારમાંથી દૂર કરવી જેથી કાળા નાણાનો સંગ્રહ રોકી શકાય.
 - (e) બેનામી રોકડનો સંગ્રહ અને વ્યવહારો રોકવા.

- નોંધ :** (1) 8 નવેમ્બર, 2016ની નોટબંધી અગાઉ 17 જાન્યુઆરી, 1978ના રોજ શ્રી મોરારજીભાઈ દેસાઈની જનતા સરકારે રૂ.1000, રૂ.5000 અને રૂ.10,000ની ચલણી નોટો ચલણમાંથી રદ કરવામાં આવી હતી.
- (2) એ સમયે ભારતના વડાપ્રધાન શ્રી મોરારજીભાઈ દેસાઈ અને RBIના ગવર્નર શ્રી આઈ.જી.પટેલ ગુજરાતી જ હતા.
- (3) વર્ષ 2016માં જ્યારે નોટબંધી થઈ ત્યારે ભારતના વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી અને RBIના પૂર્વ ગવર્નર શ્રી ઉર્જિત પટેલ ગુજરાતી જ હતા.
- (4) આઝાદી અગાઉ ઈ.સ. 1946માં RBIએ રૂપિયા 1000 અને રૂ.10,000ની ચલણી નોટોના વ્યવહાર પર પ્રતિબંધ મૂક્યો હતો.
- (5) બાદમાં 1954માં ઉચ્ચ મૂલ્યની બેંક નોટો (રૂ.1000, રૂ.5000 અને રૂ.10,000) ફરીથી રજૂ કરવામાં આવી હતી. જોકે શ્રી મોરારજીભાઈ દેસાઈની સરકારે 1978માં આ નોટોને બંધ કરી દીધી હતી.

નોટબંધીના ફાયદા અને ગેરફાયદા

ફાયદા

ગેરફાયદા

1	કાળું નાણું અને ભ્રષ્ટાચાર પર અંકુશ	1	અર્થતંત્રમાં પ્રારંભિક વિક્ષેપ
2	આતંકવાદ અને ગેરકાયદેસર પ્રવૃત્તિઓ ઘટાડે છે.	2	નાગરિકો માટે ટૂંકા ગાળાની રોકડની તંગી
3	ડિજિટલ વ્યવહારોનો ઉપયોગ વધારે છે.	3	ડિજિટલ પેમેન્ટ પદ્ધતિઓની એક્સેસ વગરના લોકો માટે અસુવિધા
4	સરકાર માટે કરની આવકમાં વધારો કરે છે.	4	અનૌપચારિક ક્ષેત્રમાં નોકરીની ખોટ
5	નાણાકીય સમાવેશ અને પારદર્શિતાને પ્રોત્સાહન આપે છે.	5	મોટી માત્રામાં બિનહિસાબી રોકડ હજુ પણ છુપાવવામાં આવી શકે છે.
6	ફુગાવો અને અનૌપચારિક અર્થતંત્ર ઘટાડે છે.	6	સરકાર માટે ખર્ચાળ કસરત
7	ભારતીય અર્થતંત્રની વિશ્વસનીયતા સુધરે છે.	5	કાળા નાણા પર લાંબા ગાળાની નોંધપાત્ર અસર ન પડી શકે.

નવી ચલણી નોટોમાં ભારતીય વારસાની ઝલક

RBI દ્વારા લોન્ચ કરવામાં આવેલી નવી ચલણી નોટોમાં મહાત્મા ગાંધીજી, અશોક સ્તંભનું ચિહ્ન અને સ્વચ્છ

ભારતનો લોગો તથા તેના સૂત્ર ઉપરાંત નીચેના ચિત્રોનો સમાવેશ થાય છે :

કઈ નોટમાં શેનું ચિત્ર છે ?

ક્રમ	નોટ	ચિત્ર
1	10	કોણાકનું સૂર્ય મંદિર
2	20	ઈલોરાની ગુફા
3	50	રથ સાથે હમ્પી
4	100	રાણકી વાવ
5	200	સાંચીનો સ્તૂપ
6	500	લાલ કિલ્લો
7	2000 (રદ્)	મંગળયાન (મંગળ મિશન)

Recorded Batch

HIGH COURT ASSISTANT

Prelims

FREE

PPT | E-BOOKS
QUESTION MCQ (PDF)

₹799/-

2 MONTHS VALIDITY

Recorded Batch

HIGH COURT PEON

FREE

PPT | E-BOOKS
QUESTION MCQ (PDF)

₹499/-

3 MONTHS VALIDITY

iceonline App
ડાઉનલોડ કરો

93773-01110
(10:00am to 6:00pm)

ICE
INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

1. ભારતમાં દર વર્ષે 'આતંકવાદ વિરોધી દિન' તરીકે કયો દિવસ ઉજવાય છે ?

- (A) 20 મે (B) 21 મે (C) 22 મે (D) 23 મે (B)

2. સંયુક્ત રાષ્ટ્ર દ્વારા 'આંતરરાષ્ટ્રીય ચા દિવસ' તરીકે કયો દિવસ ઉજવાય છે ?

- (A) 20 મે (B) 21 મે (C) 22 મે (D) 23 મે (B)

3. તાજેતરમાં RBI દ્વારા 'ક્લીન નોટ પોલિસી'ના અનુસંધાનમાં રૂ. 2000 મૂલ્યની બેન્ક નોટોને ચલણમાંથી પાછી ખેંચી લેવાનો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો છે. આ 'ક્લીન નોટ પોલિસી' સંદર્ભે નીચેના નિવેદન પર વિચાર કરો ?

1. રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયાએ લોકોને સારી ગુણવત્તાની ચલણી નોટો પૂરી પાડવાના ઉદ્દેશથી 'ક્લીન નોટ પોલિસી' લાવી હતી.

2. અગાઉ આ પોલિસી હેઠળ RBIએ 2005 પહેલા જારી કરાયેલી તમામ બેંક નોટોને ચલણમાંથી પાછી ખેંચી લેવાનો નિર્ણય કર્યો હતો.

ઉપરોક્ત નિવેદન પરથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો :

- (A) નિવેદન 1 સાચું છે પરંતુ નિવેદન 2 ખોટું છે. (B) નિવેદન 1 ખોટું છે પરંતુ નિવેદન 2 સાચું છે.
(C) નિવેદન 1 અને 2 બંને સાચા છે. (D) નિવેદન 1 અને 2 બંને ખોટા છે. (C)

4. નીચેના નિવેદનો પર વિચાર કરો ?

1. કાળુ નાણું અને ભ્રષ્ટાચાર પર અંકુશ

2. આતંકવાદ અને ગેરકાયદેસર પ્રવૃત્તિ ઘટાડે છે.

3. અર્થતંત્રમાં પ્રારંભિક વિક્ષેપ

4. સરકાર માટે કરની આવકમાં વધારો કરે છે.

ઉપરોક્ત આપેલ નિવેદનમાંથી કયું નિવેદન 'નોટબંધી' (Demonetisation)ના 'ફાયદા'માં નથી આવતું ?

- (A) ફક્ત 1 (B) ફક્ત 2 (C) ફક્ત 3 (D) ફક્ત 4 (C)

5. વર્ષ 2016માં કેન્દ્ર સરકારે 'નોટબંધી' કરી હતી. નીચેનામાંથી કયો ઉદ્દેશ્ય નોટબંધી પાછળનો આર્થિક ઉદ્દેશ્ય હતો ?

1. નકલી નોટોને ચલણમાંથી દૂર કરવી.
2. કાળા નાણાં અથવા બ્લેક મનીને જપ્ત કરીને ખતમ કરવું.
3. બેનામી રોકડનો સંગ્રહ અને વ્યવહારો રોકવા.

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો :

- (A) ફક્ત 1 (B) ફક્ત 2 અને 3 (C) 1, 2 અને 3 (D) ફક્ત 1 અને 2

(C)

★ ચઢેગી વર્દી, લગેંગે સિતારે, દુનિયા દેખેગી હમારે નજારે ★

PSI-કોન્સ્ટેબલ

7 દિવસ ફ્રી ડેમો લેક્ચર

આપકી વર્દી હમારી જિદ

04:00 Pm To 06:00 Pm

01-06-2023 સુધીમાં એડમિશન લેનારને **10% DISCOUNT**

ICEની કોઈપણ બેચના જૂના વિદ્યાર્થીઓને **50% DISCOUNT**

ફ્રી ONLINE APPLICATION COURSE ડિઝિટલ ટ્રેનિંગ પરીક્ષાલક્ષી સંપૂર્ણ મટીરીયલ્સ અને બુક્સ

OFFLINE રાજકોટ

93280-01110 સ્વામિનારાયણ મંદિર પાસે, કાલાવડ રોડ

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

22 MAY, 2023 MONDAY

દિવસ મહિમા : 22 મે, આંતરરાષ્ટ્રીય જૈવ વિવિધતા દિવસ (International Day for Biological Diversity)

સમગ્ર વિશ્વમાં દર વર્ષે 22 મે ના રોજ 'આંતરરાષ્ટ્રીય જૈવ વિવિધતા દિવસ'ની ઉજવણી કરવામાં આવે છે.

- સંયુક્ત રાષ્ટ્ર દ્વારા 20 ડિસેમ્બર, 2000ના રોજ આ દિવસની ઉજવણીની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી.
- આ દિવસની ઉજવણીનો મુખ્ય ઉદ્દેશ 22 મે, 1992ના રોજ પસાર કરવામાં આવેલા નૌરોબી એક્ટનું પાલન કરવાનું તથા જૈવ વિવિધતા અંગે લોકોમાં જાગૃતિ લાવવાનો છે.
- સંયુક્ત રાષ્ટ્ર દ્વારા આ અગાઉ વર્ષ 2010ને જૈવ વિવિધતા વર્ષ જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું.
- વર્ષ 2023ની 'આંતરરાષ્ટ્રીય જૈવ વિવિધતા દિવસ'ની થીમ "**From Agreement to Action : Build Back Biodiversity**" (કરારથી કાર્યવાહી સુધી : જૈવ વિવિધતાનું પુનઃનિર્માણ) છે.

નોંધ: સંયુક્ત રાષ્ટ્ર દ્વારા 22 મે ને 'આંતરરાષ્ટ્રીય જૈવ વિવિધતા દિવસ' તરીકે ઉજવવાની કરવામાં આવેલી જાહેરાત અગાઉ દર વર્ષે 29 ડિસેમ્બરના રોજ 'આંતરરાષ્ટ્રીય જૈવ વિવિધતા દિવસ'ની ઉજવણી કરવામાં આવતી હતી.

સુપ્રીમ કોર્ટમાં ન્યાયાધીશોની નિમણૂક

તાજેતરમાં ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશ શ્રી ડી.વાય. ચંદ્રચુડે ભારતની સુપ્રીમ કોર્ટમાં બે નવા ન્યાયાધીશ જસ્ટિસ પ્રશાંત કુમાર મિશ્રા અને જસ્ટિસ કે. વી. વિશ્વનાથનની નિમણૂક કરી છે.

- આ બે નવા ન્યાયાધીશ જોડાવાથી સુપ્રીમ કોર્ટમાં 34 જજોની મંજૂર સંખ્યા પૂર્ણ થઈ ગઈ છે.

સુપ્રીમ કોર્ટ

ભારતની સુપ્રીમ કોર્ટ (Supreme Court)ને 'સર્વોચ્ચ ન્યાયાલય', 'સર્વોચ્ચ અદાલત' કે 'ઉચ્ચતમ ન્યાયાલય' તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે.

- ભારતીય બંધારણના ભાગ-5માં અનુચ્છેદ 124 થી 147 અંતર્ગત સુપ્રીમ કોર્ટ અંગેની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે.

- ભારતમાં સુપ્રીમ કોર્ટનો નિર્ણય આખરી અને સર્વમાન્ય ગણવામાં આવે છે.
- 28 જાન્યુઆરી, 1950ના રોજ નવી દિલ્હી ખાતે Chamber of Princessમાં સુપ્રીમ કોર્ટની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી.
- આ અગાઉ ભારતમાં 'ભારત સરકાર અધિનિયમ, 1935' હેઠળ 'ફેડરલ કોર્ટ'ની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી.
- સુપ્રીમ કોર્ટ એ આ 'ફેડરલ કોર્ટ'ની અનુગામી સંસ્થા છે.
- વિશ્વના અન્ય ન્યાયાલયોની સરખામણીએ ભારતના સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયને સૌથી વધુ અધિકારક્ષેત્ર અને સત્તા પ્રાપ્ત છે.
- ભારતમાં સર્વોચ્ચ ન્યાયાલય નાગરિકોના મૂળભૂત અધિકારોના રક્ષક તરીકે કાર્ય કરે છે.
- ભારતીય બંધારણના અનુચ્છેદ 124માં સર્વોચ્ચ અદાલતની સ્થાપનાની જોગવાઈ છે.
- સુપ્રીમ કોર્ટની હાલની ઈમારતની ડિઝાઇનના સ્થપતિ શ્રી ગણેશ ભીખાજી ડિયોલાલીકર હતા.

સુપ્રીમ કોર્ટમાં ન્યાયાધીશની સંખ્યા

ભારતીય બંધારણના અનુચ્છેદ 124 મુજબ ભારતની એક સર્વોચ્ચ ન્યાયાલય હશે. જેમાં એક મુખ્ય ન્યાયાધીશ અને 7 અન્ય ન્યાયાધીશ રહેશે. જ્યાં સુધી સંસદ કોઈ કાયદા દ્વારા સંખ્યા ન વધારે ત્યાં સુધી આ સંખ્યા યથાવત્ રહેશે.

- સંસદે પોતાની આ શક્તિનો ઉપયોગ કરીને ક્રમશઃ ઈ.સ. 1956માં ન્યાયાધીશોની સંખ્યા 8 (1 મુખ્ય ન્યાયાધીશ + 7 અન્ય ન્યાયાધીશ)માંથી 11 (1 મુખ્ય ન્યાયાધીશ + 10 અન્ય ન્યાયાધીશ), ઈ.સ. 1960માં 14 (1 મુખ્ય ન્યાયાધીશ + 13 અન્ય ન્યાયાધીશ), ઈ.સ. 1978માં 18 (1 મુખ્ય ન્યાયાધીશ + 17 અન્ય ન્યાયાધીશ), ઈ.સ. 1986માં 26 (1 મુખ્ય ન્યાયાધીશ + 25 અન્ય ન્યાયાધીશ) અને 2008માં 'સર્વોચ્ચ ન્યાયાલય (ન્યાયાધીશોની સંખ્યા) સુધારા અધિનિયમ, 2008' પસાર કરીને ન્યાયાધીશોની સંખ્યા 31 (1 મુખ્ય ન્યાયાધીશ + 30 અન્ય ન્યાયાધીશ) કરવામાં આવી હતી.
- ત્યારબાદ થોડા સમય અગાઉ સંસદ દ્વારા 'સર્વોચ્ચ ન્યાયાલય (ન્યાયાધીશોની સંખ્યા) સુધારા અધિનિયમ, 2019' પસાર કરી સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયના ન્યાયાધીશોની સંખ્યા 31 થી વધારી 34 (1 મુખ્ય ન્યાયાધીશ + 33 અન્ય ન્યાયાધીશ) કરવામાં આવી હતી.
- આથી, હાલ ભારતની સુપ્રીમ કોર્ટમાં 1 મુખ્ય ન્યાયાધીશ અને 33 અન્ય ન્યાયાધીશ મળીને કુલ 34 ન્યાયાધીશોની નિમણૂક કરી શકાય છે.

- નોંધ:** (1) ભારતીય સંસદને ન્યાયાધીશની સંખ્યામાં વધારો કરવાની સત્તા પ્રાપ્ત છે. પરંતુ સંખ્યામાં ઘટાડો કરવાની સત્તા પ્રાપ્ત નથી.
- (2) ભારતમાં અત્યાર સુધીમાં સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયના ન્યાયાધીશોની સંખ્યામાં 6 વખત વધારો કરવામાં આવ્યો છે.

સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયના ન્યાયાધીશની નિમણૂક અંગેની બંધારણીય જોગવાઈ

ભારતીય બંધારણના અનુચ્છેદ 124(2) અનુસાર ભારતના રાષ્ટ્રપતિ સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયના મુખ્ય ન્યાયાધીશ અને અન્ય ન્યાયાધીશોની નિમણૂક કરે છે.

- સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયોના ન્યાયાધીશોની નિમણૂક માટે ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ 124(2)માં નીચે પ્રમાણેની જોગવાઈ છે :
 - ❖ રાષ્ટ્રપતિ સર્વોચ્ચ ન્યાયાલય અને રાજ્યોના ઉચ્ચ ન્યાયાલયોના ન્યાયાધીશો સાથે વિચાર વિનિમય કર્યા પછી સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયના દરેક ન્યાયાધીશની નિમણૂક કરશે.
 - ❖ જોકે, સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયના મુખ્ય ન્યાયાધીશ સિવાય કોઈ અન્ય ન્યાયાધીશની નિમણૂક રાષ્ટ્રપતિ હંમેશા સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયના મુખ્ય ન્યાયાધીશ સાથે વિચાર વિનિમય કર્યા બાદ જ કરશે.
 - ❖ રાષ્ટ્રપતિ પોતાનાં સહીસિક્કાવાળા આદેશપત્રથી સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયના દરેક ન્યાયાધીશને નીમશે.
 - ❖ સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયના દરેક ન્યાયાધીશ 65 વર્ષની ઉંમરના થાય ત્યાં સુધી હોદ્દો ધરાવી શકશે.

ન્યાયાધીશોની નિમણૂકમાં 'સલાહ' શબ્દના અર્થઘટન સાથે જોડાયેલ વિવાદ

ભારતીય બંધારણના અનુચ્છેદ 124(2) અનુસાર ભારતમાં સુપ્રીમ કોર્ટના અન્ય ન્યાયાધીશોની નિમણૂક રાષ્ટ્રપતિ સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયના મુખ્ય ન્યાયાધીશ સાથે વિચાર વિનિમય કરીને કરશે.

- પરંતુ આ જોગવાઈમાં એવો સ્પષ્ટ ઉલ્લેખ નથી કે સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયના મુખ્ય ન્યાયાધીશે આપેલી સલાહ રાષ્ટ્રપતિ માટે માનવી ફરજિયાત છે કે નહિ? આથી, આ અંગે અનેક વિવાદો થયા હતા.
- જેના સમાધાન માટે સુપ્રીમ કોર્ટે ત્રણ ચુકાદાઓમાં 'સલાહ' શબ્દનું શું અર્થઘટન કરવું તે જણાવ્યું છે, જે આ પ્રમાણે છે :

ક્રમ	યુકાદાઓ	'સલાહ' શબ્દનું અર્થઘટન
1.	પ્રથમ ન્યાયાધીશ યુકાદો (First Judges Case), 1982	રાષ્ટ્રપતિને ન્યાયાધીશોની નિમણૂકમાં સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયના ન્યાયાધીશો દ્વારા આપવામાં આવતી સલાહનો મતલબ ફક્ત વિચાર વિમર્શ છે. તેથી આ સલાહ માનવી રાષ્ટ્રપતિ માટે ફરજિયાત રહેશે નહીં.
2.	દ્વિતીય ન્યાયાધીશ યુકાદો (Second Judges Case), 1993	ન્યાયાધીશોની નિમણૂક માટે આપવામાં આવતી સલાહ રાષ્ટ્રપતિ માટે માનવી ફરજિયાત છે. સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયના આ યુકાદામાં 'સલાહ' શબ્દનો અર્થ 'સહમતી' કરવામાં આવ્યો છે. આથી, સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયના મુખ્ય ન્યાયાધીશ દ્વારા ન્યાયાધીશોની નિમણૂક માટે આપવામાં આવેલી સલાહ રાષ્ટ્રપતિને બંધનકર્તા છે, પરંતુ મુખ્ય ન્યાયાધીશ આવી સલાહ અન્ય બે વરિષ્ઠ ન્યાયાધીશો સાથે વિચાર વિમર્શ કર્યા બાદ આપશે.
3.	તૃતીય ન્યાયાધીશ યુકાદો (Third Judges Case), 1998	આ યુકાદામાં જે સલાહ સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયના મુખ્ય ન્યાયાધીશ અને અન્ય બે ન્યાયાધીશો દ્વારા રાષ્ટ્રપતિને આપવામાં આવતી હતી તે બદલીને ચાર ન્યાયાધીશો દ્વારા કરવામાં આવી. તેથી રાષ્ટ્રપતિએ મુખ્ય ન્યાયાધીશ અને ચાર અન્ય ન્યાયાધીશોની સલાહ મુજબ નિમણૂક કરવાની રહેશે. જે વ્યવસ્થા 'કોલેજિયમ સિસ્ટમ' તરીકે ઓળખાય છે.

- આથી, ઉપરોક્ત બાબત પરથી સ્પષ્ટ થાય છે, કે હાલમાં સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયના ન્યાયાધીશોની નિમણૂક જે પદ્ધતિના આધારે કરવામાં છે, તેને 'કોલેજિયમ સિસ્ટમ' કહે છે. કોલેજિયમ સિસ્ટમ સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયની ન્યાયિક સક્તિયાનું ઉદાહરણ છે. કારણ કે આવી પદ્ધતિ વિશે બંધારણમાં કોઈ ઉલ્લેખ નથી, પરંતુ બંધારણનું આખરી અર્થઘટન કરવાની સત્તા સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયની છે. જેના આધારે આ પદ્ધતિનો ક્રમિક વિકાસ થયો હતો.

નોંધ: (1) 1993માં દ્વિતીય ન્યાયાધીશ યુકાદામાં સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયે નિર્ણય આપ્યો હતો કે, સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયના વરિષ્ઠ ન્યાયાધીશને જ સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયના મુખ્ય ન્યાયાધીશ (Chief Justice of India) તરીકે નિયુક્ત કરી શકાશે.

(2) 1998માં તૃતીય ન્યાયાધીશ યુકાદામાં સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયના ન્યાયાધીશોની 9 સભ્યોની બેન્ચે સર્વસંમતિથી એટલે કે 9:0 ની બહુમતીથી કેટલાક માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો આપ્યા હતા. વર્તમાન સમયે આ સિદ્ધાંતોને આધારે જ ભારતમાં સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયોના ન્યાયાધીશોની નિમણૂક કરવામાં આવે છે. જે 'કોલેજિયમ સિસ્ટમ' તરીકે ઓળખાય છે.

ન્યાયાધીશોની નિમણૂક માટેની 'કોલેજિયમ સિસ્ટમ'

અનુચ્છેદ 124(2) અંતર્ગતની બંધારણીય જોગવાઈને આધારે ભારતમાં સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયોના ન્યાયાધીશોની નિમણૂક નીચેની પ્રક્રિયાને આધારે કરવામાં આવે છે :

- જેમાં રાષ્ટ્રપતિ સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયના ન્યાયાધીશોના બનેલા કોલેજિયમની સલાહથી સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયોના અન્ય ન્યાયાધીશોની નિમણૂક કરે છે.
- આ કોલેજિયમમાં કુલ 5 સભ્યો હોય છે.
- આ પાંચ સભ્યોમાં સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયના મુખ્ય ન્યાયાધીશ, સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયના ભાવિ મુખ્ય ન્યાયાધીશ અને સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયના અન્ય 3 વરિષ્ઠ ન્યાયાધીશોનો સમાવેશ થાય છે.

સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયના ન્યાયાધીશની નિમણૂકની પ્રક્રિયા

સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયના મુખ્ય ન્યાયાધીશ અને અન્ય 4 ન્યાયાધીશો ચર્ચા વિચારણા કરી ન્યાયાધીશોના નામની યાદી કાયદા મંત્રાલયને આપશે.

કાયદા મંત્રાલય આવા નામોની યાદીને પ્રધાનમંત્રીની સંમતિ માટે મોકલશે. કેન્દ્ર સરકાર કોલેજીયમની પસંદગી પર સવાલ ઉઠાવી શકે છે અને કોલેજીયમ દ્વારા સૂચવેલી યાદીને વિચારણા માટે મોકલી શકે છે. પરંતુ જો કોલેજીયમ યાદીને પાછી મોકલે તો કેન્દ્ર સરકાર માટે તે માનવું ફરજિયાત છે.

પ્રધાનમંત્રી આ યાદીને રાષ્ટ્રપતિ પાસે મોકલે છે અને અંતે રાષ્ટ્રપતિ આ યાદી અનુસાર ન્યાયાધીશોની નિમણૂક કરે છે.

સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશ બનવા માટેની લાયકાત

ભારતીય બંધારણના અનુચ્છેદ 124(3) મુજબ સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશ બનવા માટેની લાયકાત નીચે મુજબ છે :

- (1) તેઓ ભારતના નાગરિક હોવા જોઈએ.
- (2) તેઓ 5 વર્ષથી હાઈકોર્ટના (વડી અદાલતના) ન્યાયાધીશ હોવા જોઈએ. અથવા
 - તેઓ 10 વર્ષથી હાઈકોર્ટના વકીલ હોવા જોઈએ. અથવા
 - રાષ્ટ્રપતિ મતાનુસાર તેઓ પ્રતિષ્ઠિત કાયદાશાસ્ત્રી હોવા જોઈએ.

કાર્યકાળ

સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશો વધુમાં વધુ 65 વર્ષની ઉંમર સુધી પદ પર રહી શકે છે.

- નોંધ:** (1) સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશ બનવા માટે ન્યૂનતમ વય મર્યાદા નક્કી કરવામાં આવી નથી.
- (2) સુપ્રીમ કોર્ટનો મુદ્રાલેખ છે : 'યતો ધર્મસ્તતો જય :' એટલે કે "જ્યાં ધર્મ છે ત્યાં જ વિજય છે."
- (3) સુપ્રીમ કોર્ટમાં ન્યાયિક કામકાજ માટે અંગ્રેજી ભાષાનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.
- (4) ભારતીય બંધારણના અનુચ્છેદ 124(2) મુજબ રાષ્ટ્રપતિ દ્વારા સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશની નિમણૂક કરવામાં આવે છે.

(5) ભારતીય બંધારણના અનુચ્છેદ 124(4) અંતર્ગત દર્શાવેલ પ્રક્રિયા અનુસાર સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશને તેમના પદ પરથી દૂર કરી શકાય છે.

(6) ભારતમાં સૌપ્રથમ ઈ.સ. 1861માં કોલકાતા, મુંબઈ અને મદ્રાસ ખાતે અદાલતની સ્થાપના થઈ હતી. આ અદાલતોની સ્થાપના 'ભારતીય ઉચ્ચ ન્યાયાલય અધિનિયમ, 1862' મુજબ કરવામાં આવી હતી.

સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશને શપથ

ભારતીય બંધારણના અનુચ્છેદ 124(6) અનુસાર સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશ અને સુપ્રીમ કોર્ટના ચીફ જસ્ટિસને ભારતના રાષ્ટ્રપતિ અથવા તો રાષ્ટ્રપતિ દ્વારા નિયુક્ત કોઈ વ્યક્તિ શપથ અપાવે છે.

- તેમણે ભારતીય બંધારણની ત્રીજી અનુસૂચિમાં આપેલ નમૂના અનુસાર હોદ્દાના શપથ અથવા તો પ્રતિજ્ઞા લેવાની હોય છે.

સુપ્રીમ કોર્ટના મુખ્ય ન્યાયાધીશ

ભારતમાં સુપ્રીમ કોર્ટના મુખ્ય ન્યાયાધીશની નિમણૂક માટે કોઈ અલગથી જોગવાઈ કરવામાં આવી નથી.

- ભારતીય બંધારણના અનુચ્છેદ 124(2)માં આપવામાં આવેલી જોગવાઈ સર્વોચ્ચ ન્યાયાલય(સુપ્રીમ કોર્ટ)ના મુખ્ય ન્યાયાધીશને પણ લાગુ પડે છે.
- આ જોગવાઈ અનુસાર ભારતમાં સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયના મુખ્ય ન્યાયાધીશની નિમણૂક રાષ્ટ્રપતિ દ્વારા કરવામાં આવે છે.
- જોકે, ભારતમાં હાલ સુપ્રીમ કોર્ટના મુખ્ય ન્યાયાધીશની પસંદગી માટે 'વરિષ્ઠતા' (Seniority)નો સિદ્ધાંત અપનાવવામાં આવે છે.
- એટલે કે ભારતમાં સુપ્રીમ કોર્ટના સૌથી વરિષ્ઠ ન્યાયાધીશને ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશ તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવે છે.
- સુપ્રીમ કોર્ટના પ્રથમ મુખ્ય ન્યાયાધીશ શ્રી હરિલાલ જે. કણિયા ગુજરાતી હતા.
- જસ્ટિસ મુહમ્મદ હિદાયતુલ્લાહ સુપ્રીમ કોર્ટના એવા મુખ્ય ન્યાયાધીશ હતા કે જેમણે ભારતના કાર્યકારી રાષ્ટ્રપતિ તરીકે સેવા આપી હતી.
- સુપ્રીમ કોર્ટના પ્રથમ મહિલા ન્યાયાધીશ શ્રીમતી ફાતિમાબીબી હતા.
- જેમની વિરુદ્ધ સૌપ્રથમ ન્યાયાધીશ પદેથી હટાવવાનો પ્રસ્તાવ લાવવામાં આવ્યો હોય તેવા સુપ્રીમ કોર્ટના પ્રથમ ન્યાયાધીશ શ્રી વી. રામાસ્વામી હતા. જોકે તેમની વિરુદ્ધ આ મહાભિયોગનો પ્રસ્તાવ પાછો ખેંચવામાં આવ્યો હતો.

ગુજરાતમાં જન્મ થયો હોય તેવા સુપ્રીમ કોર્ટના મુખ્ય ન્યાયાધીશ

ક્રમ (કેટલામાં મુખ્ય ન્યાયાધીશ)	નામ	જન્મ સ્થળ
1	શ્રી હરિલાલ જે. કણિયા	નવસારી
12	શ્રી જયંતિલાલ છોટાલાલ શાહ	અમદાવાદ
17	શ્રી પી.એન. (પ્રફૂલચંદ નટવરલાલ) ભગવતી	અમદાવાદ
26	શ્રી અઝીઝ મુશ્બર અહમદી	સુરત

નોંધ : સુપ્રીમ કોર્ટના પ્રથમ મુખ્ય ન્યાયાધીશ શ્રી હરિલાલ જે. કણિયાના ભત્રીજા શ્રી એમ.એચ (મધુકર હીરાલાલ) કણિયા પણ ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશ બન્યા હતા. જોકે, શ્રી એમ.એચ. કણિયાનો જન્મ મુંબઈમાં થયો હતો.

સુપ્રીમ કોર્ટ સંબંધિત બંધારણના મહત્વના અનુચ્છેદ

ભારતીય બંધારણના ભાગ-5માં અનુચ્છેદ 124 થી 147 અંતર્ગત સુપ્રીમ કોર્ટ અંગેની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે. જેમાંથી કેટલીક મુખ્ય જોગવાઈઓ આ પ્રમાણે છે :

અનુચ્છેદ	જોગવાઈ
અનુચ્છેદ-124	સુપ્રીમ કોર્ટ અંગેની જોગવાઈ
અનુચ્છેદ-124(1)	સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશની સંખ્યામાં ફેરફાર કરવાની સંસદની સત્તા
અનુચ્છેદ-124(2)	રાષ્ટ્રપતિ દ્વારા સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશની નિમણૂક
અનુચ્છેદ-124(3)	સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશ બનવા માટેની લાયકાત
અનુચ્છેદ-124(4)	સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશને હોદ્દા પરથી દૂર કરવાની પ્રક્રિયા
અનુચ્છેદ-124(6)	સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશની રાષ્ટ્રપતિ સમક્ષ શપથ વિધિ
અનુચ્છેદ-125	સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશોના વેતન અને ભથ્થાં
અનુચ્છેદ-126	કાર્યકારી મુખ્ય ન્યાયાધીશની નિમણૂક
અનુચ્છેદ-127	તદર્થ (Ad-hoc) ન્યાયાધીશોની નિમણૂક
અનુચ્છેદ-129	નજીરી અદાલત (Court of Record)
અનુચ્છેદ-131	સુપ્રીમ કોર્ટનું મૂળ અધિકારક્ષેત્ર
અનુચ્છેદ-132	સુપ્રીમ કોર્ટનું અપીલ અધિકારક્ષેત્ર
અનુચ્છેદ-147	અર્થઘટન

રેડિયોમેટ્રિક ડેટિંગ માટે કેલ્શિયમ-41 (Calcium-41)

તાજેતરના એક અભ્યાસમાં દર્શાવવામાં આવ્યું છે કે 'કેલ્શિયમ-41'નો ઉપયોગ કાર્બન ડેટિંગમાં 'કાર્બન-14'ની જેમ જ ઉપયોગ કરી શકાય છે અને તેના ઘણા ફાયદાઓ પણ છે.

- વૈજ્ઞાનિકોએ અશિમભૂત હાડકાં અને ખડકોની ઉંમર નક્કી કરવા માટે કાર્બન-14ના વિકલ્પ તરીકે રેડિયોમેટ્રિક ડેટિંગ માટે 'કેલ્શિયમ-41'નો ઉપયોગ કરવા સૂચન કર્યું છે.
- તેઓએ ઉકેલ તરીકે એટમ-ટ્રેપ ટ્રેસ એનાલિસિસ (ATTA) નામની ટેકનિક સૂચવી હતી.
- કારણ કે ATTA કેલ્શિયમ-41 એક દુર્લભ આઈસોટોપને શોધવા માટે પૂરતું સંવેદનશીલ છે.

રેડિયો કાર્બન ડેટિંગ શું છે ?

કાર્બન-14 રેડિયોકાર્બન (Carbon-14) એ તત્ત્વ કાર્બનનો આઈસોટોપ છે. જે અસ્થિર અને નબળા કિરણોત્સર્ગી છે. (સ્થિર આઈસોટોપ કાર્બન-12 અને કાર્બન-13 છે.)

- તેનું અર્ધ-જીવન 5700 વર્ષ છે અને તેનો ઉપયોગ કાર્બન આધારિત સામગ્રીની ઉંમરનો અંદાજ કાઢવા માટે થાય છે.
- તેનું અર્ધ-જીવન 5700 વર્ષ છે, તેથી આ તકનીક લગભગ 50,000 વર્ષથી વધુ જૂની વસ્તુઓની ઉંમર નક્કી કરી શકતી નથી.
- રેડિયોકાર્બન ડેટિંગ પદ્ધતિ જીવંત સજીવોમાંથી ઉદ્ભવેલી કાર્બન-આધારિત સામગ્રી માટે ઉદ્દેશ્ય વય અંદાજો પ્રદાન કરે છે.
- છોડ અને પ્રાણીઓ તેમના જીવનકાળ દરમિયાન કાર્બન ડાયોક્સાઈડમાંથી કાર્બન-14નું શોષણ કરે છે.
- જ્યારે તેઓ મૃત્યુ પામે છે, ત્યારે તેઓ બાયોસ્ફિયર સાથે કાર્બનનું વિનિમય કરવાનું બંધ કરે છે અને તેમની કાર્બન સામગ્રી પછી કિરણોત્સર્ગી સડોના કાયદા દ્વારા નિર્ધારિત દરે ઘટવા લાગે છે.
- નમૂનામાં હાજર કાર્બન-14ની માત્રાને માપીને ઉંમરનો અંદાજો લગાવી શકાય છે.
- કોઈ પણ નમૂનાની કાર્બન 14 સામગ્રીને માપવા માટે 3 મુખ્ય તકનીકોનો ઉપયોગ થાય છે :
 - (1) ગેસ પ્રમાણસર ગણતરી
 - (2) લિક્વિડ સિન્ટિલેશનની ગણતરી
 - (3) એક્સિલરેટર માસ સ્પેક્ટ્રોમેટ્રી (ઉન્નત પદ્ધતિ)
- આ પદ્ધતિ 1940ના દાયકામાં વિલાર્ડ લિબી દ્વારા વિકસાવવામાં આવી હતી.
- કાર્બન ડેટિંગ સાથેનો મુદ્દો કાર્બન-14 અણુઓને શોધવાનો હતો, જે લગભગ 10^{12} કાર્બન અણુઓમાં એક વખત થાય છે.

કેલ્શિયમ-41 શું છે ?

કેલ્શિયમ-41 એ કેલ્શિયમનું એક દુર્લભ લાંબા સમય સુધી જીવતું રેડિયો-આઈસોટોપ છે. જેનું અર્ધ જીવન 99,400 વર્ષ છે.

- કેલ્શિયમ-41ને 'કોસ્મોજેનિક ન્યુક્લાઈડ' કહેવામાં આવે છે.
- કારણ કે જ્યારે અવકાશમાંથી કોસ્મિક કિરણો જમીનમાં કેલ્શિયમ પરમાણુમાં વિભાજન પ્રતિક્રિયામાં તૂટી જાય છે ત્યારે ઉત્પન્ન થાય છે, જેને 'સ્પેલેશન' કહેવાય છે.
- તે પૃથ્વીના પોપડામાં જોવા મળે છે, જે અશ્મિભૂત હાડકાં અને ખડકો સાથે ડેટિંગનો દરવાજો ખોલે છે.
- સમસ્યા એ છે કે કેલ્શિયમ-41 દુર્લભ છે, જે લગભગ 10^{15} કેલ્શિયમ અણુઓમાં એક વખત થાય છે.
- આ આઈસોટોપમાં કાર્બન-14 ડેટિંગનો ઉપયોગ કરીને ચોક્કસ રીતે નિર્ધારિત કરી શકાય તેવી વસ્તુઓ માટે ડેટિંગ પદ્ધતિઓમાં કાર્યરત થવાની સંભાવના છે.

ATTA

ATTAનું પૂરું નામ 'Atom-Trap Trace Analysis' છે.

- ATTA એ ચીનની યુનિવર્સિટી ઓફ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજીના સંશોધકો દ્વારા પ્રસ્તાવિત ટેકનિક છે.
- તે લેસર મેનીપ્યુલેશન અને તટસ્થ અણુઓની શોધ પર આધારિત છે.
- એક નમૂનાને પકાવવાની નાની ભટ્ટીમાં વરાળ કરવામાં આવે છે.
- વરાળમાંના અણુઓ લેસર-કૂલ્ડ હોય છે અને પ્રકાશ તથા ચુંબકીય ક્ષેત્રોના બનેલા પાંજરામાં લોડ થાય છે.
- લેસરની આવર્તનને ટ્યૂન કરીને કેલ્શિયમ-41 અણુઓ ઈલેક્ટ્રોન સંક્રમણો દ્વારા શોધી શકાય છે.
- ઈલેક્ટ્રોન પરમાણુની એક ભ્રમણકક્ષામાંથી બીજી ભ્રમણકક્ષામાં સંક્રમણ કરી શકે છે જો તેને ચોક્કસ માત્રામાં ઊર્જા પૂરી પાડવામાં આવે તો તે ઊર્જાને મુક્ત કરે છે અને તેની ભ્રમણકક્ષામાં પાછું આવે છે.
- સંશોધકોએ 12% ચોકસાઈ સાથે દરિયાઈ પાણીમાં દર 10 કેલ્શિયમ પરમાણુઓમાં એક કેલ્શિયમ-41 અણુ શોધવામાં સક્ષમ હોવાનો અહેવાલ આપ્યો હતો.

1. 'આંતરરાષ્ટ્રીય જૈવ વિવિધતા દિવસ' તરીકે કયો દિવસ ઉજવાય છે ?

- (A) 20 મે (B) 21 મે (C) 22 મે (D) 23 મે

(C)

2. વર્ષ 2023ની 'આંતરરાષ્ટ્રીય જૈવ વિવિધતા દિવસ'ની થીમ શું છે ?

- (A) Biodiversity and Climat Change
(B) Biodiversity, Development and Poverty Reducation
(C) Convention on Biological Diversity
(D) From Agreement to Action : Build Back Biodiversity

(D)

3. નીચેના પૈકી કયું/કયા વિધાન/વિધાનો સાચું/સાચા છે ?

1. ભારતની સુપ્રીમ કોર્ટમાં હાલમાં 1 મુખ્ય ન્યાયાધીશ અને 33 અન્ય ન્યાયાધીશ મળીને કુલ 34 ન્યાયાધીશોની નિમણૂક કરી શકાય છે.
2. ભારતીય સંસદને સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયના ન્યાયાધીશોની સંખ્યામાં વધારો કરવાની સત્તા પ્રાપ્ત છે. પરંતુ સંખ્યામાં ઘટાડો કરવાની સત્તા નથી.
3. ભારતીય બંધારણના અનુચ્છેદ 136માં 'સુપ્રીમ કોર્ટના મૂળ અધિકાર ક્ષેત્ર'ની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે.
4. ભારતીય બંધારણના અનુચ્છેદ-126માં 'તદર્થ' (Ad-hoc) ન્યાયાધીશોની નિમણૂક અંગેની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે.

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો

- (A) ફક્ત 1, 3 અને 4 (B) ફક્ત 1 અને 4 (C) ફક્ત 1 અને 2 (D) ફક્ત 1 અને 3

(C)

4. ભારતીય બંધારણના અનુચ્છેદ 124(6) અનુસાર ભારતમાં સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશ તથા મુખ્ય ન્યાયાધીશને હોદ્દાના શપથ કોણ અપાવે છે ?

- (A) પૂર્વ ન્યાયાધીશ
(B) ઉપ રાષ્ટ્રપતિ
(C) દિલ્હીના ઉપરાજ્યપાલ
(D) રાષ્ટ્રપતિ અથવા તેમના દ્વારા નિયુક્ત કોઈ વ્યક્તિ

(D)

23 MAY, 2023 TUESDAY

દિવસ મહિમા : 23 મે, વિશ્વ કાચબા દિવસ (World Turtle Day)

49મી G7 સમિટ (49th G-7 Summit)

49મી G7 સમિટ 19 થી 21 મે, 2023 દરમિયાન

જાપાનના હિરોશિમા (હિરોશિમા પ્રીફેકચર) ખાતે યોજાઈ હતી.

- આ સમિટમાં ભારતના વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ પણ હાજરી આપી હતી.
- જાપાનના વડાપ્રધાન શ્રી ફ્યુમિયો કિશિદાએ ભારતના વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીને પાર્ટનર કન્ટ્રી તરીકે G-7 સમિટ 2023માં ભાગ લેવા આમંત્રણ આપ્યું હતું.
- ભારત ઉપરાંત ઓસ્ટ્રેલિયા, બ્રાઝિલ, કોમોરોસ, કૂક ટાપુઓ, ઈન્ડોનેશિયા, દક્ષિણ કોરિયા, યુકેન અને વિયેતનામએ પણ ભાગીદાર દેશ અથવા આમંત્રિત દેશ તરીકે ભાગ લીધો હતો.
- આ ઉપરાંત ઈન્ટરનેશનલ એનર્જી એજન્સી, IMF, OECD, સંયુક્ત રાષ્ટ્ર, વર્લ્ડ બેંક, WHO અને વિશ્વ વેપાર સંગઠન જેવી સંસ્થાએ પણ G7 સમિટમાં ભાગ લીધો હતો.
- G7 સમિટના યજમાન શહેર તરીકે હિરોશિમાની પસંદગી એ બેઠકના કાર્યસૂચિમાં પરમાણુ નિ:શસ્ત્રીકરણ અને અપ્રચારને મુખ્ય રીતે મૂકવાની જાપાનના વડાપ્રધાન શ્રી ફ્યુમિયા કિશિદાની પ્રતિબદ્ધતાને રેખાંકિત કરે છે.
- આ ઉપરાંત G7 પરિષદના અવસર પર ક્વાર્ડ લીડર્સ સમિટનું પણ આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.
- જેમાં હિંદ-પ્રશાંત ક્ષેત્ર માટે સહિયારા લોકતાંત્રિક મૂલ્યો, વ્યૂહાત્મક હિતો અને પહેલો પર મહત્વપૂર્ણ ચર્ચાઓ કરવામાં આવી હતી.
- આ પ્રસંગે ભારતના વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ જાપાનના હિરોશિમા મહાત્મા ગાંધીજીની પ્રતિમાનું અનાવરણ કર્યું હતું.

G7નો મુખ્ય આબોહવા એક્શન એજન્ડા

વર્ષ 2025 સુધીમાં ઉત્સર્જનનું વૈશ્વિક સ્તર

G7એ વર્ષ 2025 સુધીમાં વૈશ્વિક લઘુત્તમ ઉત્સર્જનની જરૂરિયાત પર ભાર મૂક્યો હતો.

- જોકે વિકસિત દેશોના ઉત્સર્જનમાં ઘટાડો થઈ રહ્યો છે, પરંતુ ઘટાડો જરૂરી ગતિએ થઈ રહ્યો નથી.
- જ્યારે વિકાસશીલ દેશોનું ઉત્સર્જન હજુ પણ વધી રહ્યું છે.
- જો તમામ દેશો માત્ર તેમની વર્તમાન પ્રતિબદ્ધતાઓને પૂર્ણ કરે છે તો 2030માં ઉત્સર્જન 2010ના સ્તર કરતા લગભગ 11% જેટલું હશે.

અશિમભૂત ઈંધણનો ઉપયોગ દૂર કરવો

G-7 અશિમભૂત ઈંધણના ઉપયોગને તબક્કાવાર બંધ કરવા માટે કોઈ ચોક્કસ સમયમર્યાદા નક્કી કરતું નથી, પરંતુ 1.5^oના માર્ગને અનુરૂપ ‘અનટકાઉ અશિમભૂત ઈંધણ’ના તબક્કા-આઉટને વેગ આપવા માટે પ્રતિબદ્ધ છે.

- તેઓ ‘અપૂરતી સબસિડી’ની વ્યાખ્યાને સ્પષ્ટ કર્યા વિના 2025 સુધીમાં અથવા તે પહેલા ‘અપૂરતી અશિમભૂત ઈંધણ સબસિડી’ નાબૂદ કરવાનું લક્ષ્ય રાખે છે.
- G7 દેશો દાવો કરે છે કે તેઓએ મર્યાદિત સંજોગો સિવાય નવા અશિમભૂત ઈંધણ આધારિત ઉર્જા પ્રોજેક્ટને ભંડોળ આપવાનું બંધ કર્યું છે.

નેટ-ઝીરો ગોલ

G-7 એ 2050 સુધીમાં નેટ-શૂન્ય દરજ્જો હાંસલ કરવાની તેની પ્રતિબદ્ધતાનો પુનરોચ્ચાર કર્યો અને અન્ય મુખ્ય અર્થતંત્રોને પણ આવું કરવા વિનંતી કરી હતી.

- 1.5 ડિગ્રી સેલ્સિયસ ટાર્ગેટને પહોંચી વળવા માટે સમગ્ર વિશ્વએ સદીના મધ્ય સુધીમાં નેટ-ઝીરો સ્ટેટસ સુધી પહોંચવું આવશ્યક છે.
- ચીને વર્ષ 2060 સુધીમાં નેટ ઝીરો સ્ટેટસ હાંસલ કરવાનું લક્ષ્ય રાખ્યું છે, જ્યારે ભારતે વર્ષ 2070નું લક્ષ્ય રાખ્યું છે.
- મોટા વિકાસશીલ દેશો અદ્યતન તકનીકો અને સ્વચ્છ ઊર્જા અપનાવવા માટે 2050 પછી તેમના લક્ષ્યોને બદલી શકે છે.

હિરોશિમા ગાંધીજીની પ્રતિમાનું અનાવરણ

G-7 સમિટ 2023ના પ્રસંગે ભારતના વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ જાપાનના હિરોશિમા મહાત્મા ગાંધીજીની પ્રતિમાનું અનાવરણ કર્યું હતું.

- હિરોશિમા પીસ મેમોરિયલ પાર્ક ખાતે તેમની પ્રતિમાનું અનાવરણ કર્યું હતું.
- આ પ્રતિમાનું અનાવરણ બીજી પરમાણુ વિનાશને રોકવા અને પરમાણુ નિઃશસ્ત્રીકરણ અને અપ્રસાર તરફ આગળ વધવા માટે G7 અને તેના ભાગીદારોની સહિયારી પ્રતિબદ્ધતાને પ્રતિબિંબિત કરે છે.
- આ પ્રતિમા વૈશ્વિક શાંતિ અને સુરક્ષામાં ભારતની ભૂમિકા અને યોગદાન તેમજ આબોહવા પરિવર્તન સહિત વિવિધ મુદ્દાઓ પર જાપાન સાથેની તેની ભાગીદારીને પણ પ્રતિબિંબિત કરે છે.
- પ્રતિમાના અનાવરણ સમારોહમાં G7 નેતાઓ સહિતના મહેમાનોએ પણ હાજરી આપી હતી.
- 42 ઈંચ લાંબી આ કાંસ્ય પ્રતિમા પદ્મ ભૂષણ પુરસ્કાર વિજેતા શ્રી રામ વનજી સુતાર દ્વારા શિલ્પ કરવામાં આવી છે.

G-7 જૂથ

G-7 અથવા તો 'Group of Seven'માં અમેરિકા, બ્રિટન, જાપાન, ફ્રાન્સ, જર્મની, ઈટલી અને કેનેડા એમ કુલ 7 સભ્યો દેશોનો સમાવેશ થાય છે.

- તેની સ્થાપના વર્ષ 1975માં થઈ હતી.
- G-7 એ એક આંતરરાષ્ટ્રીય આંતર સરકારી આર્થિક સંગઠન છે.
- 1975માં એ સમયે ટોચની અર્થવ્યવસ્થાઓ દ્વારા વિશ્વના વિવિધ મુદ્દાઓ અંગે ચર્ચા કરવા માટે આ સંગઠનની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી.
- પ્રારંભમાં અમેરિકા, બ્રિટન, જાપાન, ફ્રાન્સ, જર્મની અને ઈટલી એમ કુલ 6 દેશો દ્વારા આ જૂથની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી.
- આથી, એ સમયે તે G-6 અથવા તો 'Group of Six' તરીકે ઓળખાતું હતું.
- જોકે, 1977માં તેમાં કેનેડાનો સમાવેશ થતાં તે G-7 અથવા તો 'Group of Seven' તરીકે ઓળખાયું.
- હાલ (જૂન 2022ની સ્થિતિએ) આ જૂથમાં 7 દેશોનો સમાવેશ થાય છે.
- જોકે, અગાઉ 1998માં આ જૂથમાં રશિયાનો પણ સમાવેશ કરવામાં આવ્યો હતો.
- આથી, તે સમયે આ જૂથ G-8 અથવા તો 'Group of Eight' તરીકે ઓળખાતું હતું.

- જોકે, વર્ષ 2014માં કીમિયા વિવાદને કારણે રશિયાને આ જૂથમાંથી હટાવી દેવામાં આવ્યું હતું.

નોંધ: (1) G-7 નું કોઈ ઔપચારિક બંધારણ નથી અને તેનું કોઈ નિશ્ચિત વડું મથક પણ નથી.

(2) આ જૂથની વાર્ષિક સમિટની અધ્યક્ષતા સાતેય સભ્ય દેશોના નેતાઓ દ્વારા રોટેશનલ ધોરણે વારાફરતી કરવામાં આવે છે.

(3) વર્ષ 2022માં જર્મનીમાં 48મી G-7 સમિટનું આયોજન થયું હતું.

(4) સમિટની વેબસાઈટ અનુસાર વર્ષ 2023 સુધીમાં G-7 દેશો વૈશ્વિક વસતીના 10%, વૈશ્વિક GDPમાં 31% અને વૈશ્વિક કાર્બન ડાયોક્સાઈડ ઉત્સર્જનમાં 21% યોગદાન આપે છે.

(5) વિશ્વમાં સૌથી વધુ GDPના આંકડા ધરાવતા અને બે સૌથી વધુ વસતી ધરાવતા દેશો ચીન અને ભારત આ જૂથનો ભાગ નથી.

(6) હવે પછી વર્ષ 2024માં 50મી G-7 સમિટ ઈટાલીમાં યોજાશે.

ક્વાડ સમિટ (QUAD Summit)

23 મે, 2023ના રોજ G7 સમિટના અવસરે ક્વાડ લીડર્સ સમિટનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.

- આ બેઠક 24 મેના રોજ ઓસ્ટ્રેલિયાના સિડનીમાં યોજાવાની હતી.
- પરંતુ અમેરિકામાં દેવા મર્યાદા અંગેની કટોકટી વચ્ચે અમેરિકાના રાષ્ટ્રપતિ જો બાઈડેને ઓસ્ટ્રેલિયાનો પ્રવાસ રદ કરતા સિડનીમાં યોજાનારી ક્વાડ સમિટ પણ રદ કરવામાં આવી હતી.

- આથી, હિરોશીમાં ભારત, જાપાન, યુએસ અને ઓસ્ટ્રેલિયાની ક્વાડ સમિટનું ટૂંકું સંસ્કરણ યોજાયું હતું.
- આ પ્રસંગે વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ જાહેરાત કરી હતી કે આગામી ક્વાડ નેતાઓની બેઠક વર્ષ 2024માં ભારતમાં યોજાશે.
- ક્વાડ નેતાઓએ 'ઈન્ડો-પેસિફિક માટે સ્થાયી ભાગીદારો' નામનું સંયુક્ત વિઝન સ્ટેટમેન્ટ બહાર પાડ્યું હતું.
- આ સ્ટેટમેન્ટમાં પ્રદેશ-વ્યાપી લાભ માટે સામાન્ય ઉકેલો શોધવા માટે 'સારા માટે બળ' તરીકે કાર્ય કરવાનો ક્વાડ નેતાઓનો સંકલ્પ વ્યક્ત કરવામાં આવ્યો હતો.
- આ ઉપરાંત ક્વાડ ઈન્ટરનેશનલ સ્ટાન્ડર્ડ્સ કો-ઓપરેશન નેટવર્ક અને ક્રિટિકલ એન્ડ ઈમર્જિંગ ટેકનોલોજી સ્ટાન્ડર્ડ્સ પર ક્વાડ સિદ્ધાંતો બહાર પાડવામાં આવ્યા હતા.

QUAD

QUADને 'QSD' તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે.

- QSDનું પૂરું નામ 'Quadrilateral Security Dialogue' છે. જેને QUAD (ક્વાડ) તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.
- તે સમયે જાપાનના રાષ્ટ્રપતિ શ્રી શિન્ઝો અબે દ્વારા ભારતના વડાપ્રધાન ડૉ. મનમોહન સિંહ, અમેરિકાના ઉપરાષ્ટ્રપતિ શ્રી ડિક ચેની અને ઓસ્ટ્રેલિયાના વડાપ્રધાન શ્રી જોન હોવાર્ડના સહયોગથી 2007મા આ ડાયલોગનો પ્રારંભ થયો હતો.
- જેનો વર્ષ 2008માં અંત આવ્યો હતો.
- જોકે, વર્ષ 2017માં આ ગ્રુપને ફરીથી સંગઠિત કરવામાં આવ્યું હતું.
- ક્વાડ દેશોમાં ભારત, અમેરિકા, જાપાન અને ઓસ્ટ્રેલિયાનો સમાવેશ થાય છે.

નોંધ : માલાબાર અભ્યાસ એ ક્વાડ દેશોની નૌસેના વચ્ચે યોજાતો અભ્યાસ છે.

જનરલ નોલેજના તમામ વિષયોની તૈયારી માત્ર એક જ પુસ્તકમાં

~~650/-~~
435/-

33% DISCOUNT

30+
વિષયો

- ❶ જનરલ નોલેજ વિષયમાં વધારે માર્ક્સ મેળવવા માટેનું એકમાત્ર પુસ્તક
- ❷ સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાની ખૂબ જ ઓછા સમયમાં તૈયારી કરવા માટેનું સર્વશ્રેષ્ઠ પુસ્તક
- ❸ અલગ અલગ વિષયોના ઢગલાબંધ પુસ્તકો વાંચવામાંથી મુક્તિ

આ પુસ્તક તમામ અગ્રગણ્ય બુક સ્ટોર અને **ICEONLINE.IN** પર ઉપલબ્ધ છે.

જનરલ નોલેજના તમામ વિષયોની તૈયારી માત્ર એક પુસ્તકમાં

સંકળનાની સંપૂર્ણ તૈયારી

જનરલ નોલેજ

સર્વશ્રેષ્ઠ પરીક્ષાઓ માટે

MASTER BOOK

30 વિષયો

ICE

1. 'વિશ્વ કાચબા દિવસ' તરીકે કયો દિવસ ઉજવાય છે ?

- (A) 21 મે (B) 22 મે (C) 23 મે (D) 24 મે (C)

2. તાજેતરમાં જાપાનમાં કેટલામી G-7 સમિટનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું ?

- (A) 48મી (B) 49મી (C) 50મી (D) 51મી (B)

3. વર્ષ 2023માં જાપાનના કયા શહેરમાં G-7 સમિટની 49મી આવૃત્તિનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું ?

- (A) હિરોશિમા (B) કાવાસિકી (C) ક્યોટો (D) ઓસાકા (A)

4. તાજેતરમાં વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ જાપાનના કયા શહેરમાં મહાત્મા ગાંધીજીની પ્રતિમાનું અનાવરણ કર્યું હતું ?

- (A) હિરોશિમા (B) કાવાસિકી (C) ક્યોટો (D) ઓસાકા (A)

5. તાજેતરમાં ચર્ચામાં રહેલ G-7 સંદર્ભે નીચેના પૈકી કયા વિધાન સાચા છે ?

1. તેની સ્થાપના વર્ષ 1975માં થઈ હતી.
2. તેના વર્તમાન 7 સભ્ય દેશોમાં અમેરિકા, બ્રિટન, જાપાન, જર્મની, ફ્રાન્સ, ઈટલી અને કેનેડાનો સમાવેશ થાય છે.
3. વર્ષ 2014માં બ્રાઝિલને આ જૂથમાંથી હટાવી દેવામાં આવ્યું હતું.
4. તેનું વડું મથક અમેરિકાના વોશિંગ્ટન ડી. સી. ખાતે આવેલું છે.

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો

- (A) ફક્ત 1, 3 અને 4 (B) ફક્ત 1 અને 2 (C) ફક્ત 2, 3 અને 4 (D) 1, 2, 3 અને 4 (B)

6. ક્વાડ (QUAD)માં નીચેનામાંથી કયા દેશનો સમાવેશ થતો નથી ?

- (A) ભારત (B) જાપાન (C) ઓસ્ટ્રેલિયા (D) ચીન (D)

વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીને ફીજી અને પાપુઆ ન્યૂ ગિનીએ પોતાના સર્વોચ્ચ સન્માનથી નવાજ્યા

વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ G7 અને ક્વાસ બેઠકમાં હાજરી આપ્યા બાદ પાપુઆ ન્યૂ ગિની પહોંચ્યા હતા.

- અહીં તેમણે ફોરમ ફોર ઈન્ડિયા-પેસિફિક આઈલેન્ડ્સ કો-ઓપરેશન (FIPIC)ની ત્રીજી સમીટમાં હાજરી આપી હતી.
- આ પ્રસંગે ફીજી અને પાપુઆ ન્યૂ ગિનીએ વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીને તેમના દેશના સર્વોચ્ચ સન્માનથી નવાજ્યા હતા.

Companion of the order of FiJi

ફિજીના વડાપ્રધાન શ્રી સિત્વની રાબુકા દ્વારા વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીને તેમના દેશનું સર્વોચ્ચ સન્માન 'Companion of the order of FIJI' થી સન્માનિત કર્યા છે.

- વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના ઉત્કૃષ્ટ યોગદાન તથા ભારત અને ફિજી વચ્ચેના મજબૂત દ્વિપક્ષીય સંબંધોની માન્યતામાં 'કમ્પેનિયન ઓફ ધ ઓર્ડર ઓફ ફિજી'થી નવાજ્યા છે.

Companion of the order of Logohu

પાપુઆ ન્યૂ ગિની દ્વારા વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીને 'Companion of the order of Logohu'થી સન્માનિત કરવામાં આવ્યા છે.

- Companion of the order of Logohu એ પાપુઆ ન્યૂ ગિનીનું સર્વોચ્ચ સન્માન છે.
- વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીને પેસિફિક ટાપુ દેશો વચ્ચે એકતાને પ્રોત્સાહન આપવાના પ્રયાસો અને ગ્લોબલ સાઉથને કારણને અગ્રેસર કરવામાં તેમની ભૂમિકા બદલ આ સન્માનથી નવાજવામાં આવ્યા છે.
- નોંધનીય છે કે ભૂતકાળમાં અમેરિકાના પૂર્વ રાષ્ટ્રપતિ શ્રી બિલ ક્લિન્ટનને પણ આ સન્માનથી નવાજવામાં આવી ચૂક્યા છે.

વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીને એનાયત થયેલા અન્ય આંતરરાષ્ટ્રીય એવોર્ડ

ક્રમ	એવોર્ડનું નામ	વર્ષ	કોના દ્વારા
1	Companion of the order of FIJI	2023	ફિજી
2	Companion of the order of Logohu	2023	પાપુઆ ન્યૂ ગિની
3	ઓર્ડર ઓફ ધ ડુક ગ્યાલપો (અથવા નગદગ પેલ જી ખોલો)	2021	ભૂટાન
4	લિજન ઓફ મેરિટ	2020	અમેરિકા
5	ગ્લોબલ ગોલકીપર એવોર્ડ	2019	બીલ એન્ડ મેલિન્ડા ગેટ્સ ફાઉન્ડેશન
6	ધ કિંગ હમાદ ઓર્ડર ઓફ ધ રેનેન્સા	2019	બહેરિન
7	ઓર્ડર ઓફ ઝાયેદ	2019	UAE
8	ફિલિપ કોટલર પુરસ્કાર	2019	વર્લ્ડ માર્કેટિંગ સમિટ
9	ઓર્ડર ઓફ સેન્ટર એન્ડ્ર્યુ ધ એપોસ્ટલ	2019	રશિયા
10	ઓર્ડર ઓફ ધ ડિસ્ટિંગ્યુશ્ડ રુલ ઓફ ઈઝઝુદીન	2019	માલદિવ
11	સીયોલ શાંતિ પુરસ્કાર	2018	દક્ષિણ કોરિયા
12	ચેમ્પિયન્સ ઓફ ધ અર્થ પુરસ્કાર	2018	યુનાઈટેડ નેશન્સ
13	ગ્રાન્ડ કોલર પુરસ્કાર	2018	પેલેસ્ટાઈન
14	અમિર અમાનુલ્લાહ ખાન પુરસ્કાર	2016	અફઘાનિસ્તાન
15	કિંગ અબ્દુલ અઝિઝ સૈશ પુરસ્કાર	2016	સાઉદી અરેબિયા

ત્રીજી FIPIC સમિટ પાપુઆ ન્યૂ ગિનીમાં યોજાઈ

ત્રીજી ફોરમ ફોર ઈન્ડિયા-પેસિફિક આઈલેન્ડ કોઓપરેશન (FIPIC) સમિટ 22 મે, 2023ના રોજ પાપુઆ ન્યૂ ગિનીના મોરેસ્બીમાં યોજાઈ હતી.

- ભારતના વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ પાપુઆ ન્યૂ ગિનીના વડાપ્રધાન સાથે તેની સહ-અધ્યક્ષતા કરી હતી.
- આ સમિટમાં 14 પેસિફિક ટાપુ દેશો (PIC)એ ભાગ લીધો હતો.

સમિટના મહત્વના મુદ્દાઓ

ભારત તમામ દેશોની સાર્વભૌમત્વ અને અખંડિતતાને સમર્થન આપે છે અને વૈશ્વિક દક્ષિણના કદને વિસ્તૃત કરવા માટે આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓમાં સુધારાની સહિયારી પ્રાથમિકતા પર ભાર મૂકે છે.

- વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ ભારત-પ્રશાંત ક્ષેત્ર પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરીને G7 સમિટ દરમિયાન ક્વાડના ભાગરૂપે ઓસ્ટ્રેલિયા, યુએસ અને જાપાન સાથે ચર્ચાઓનો ઉલ્લેખ કર્યો હતો.
- આ સાથે ક્વાડ રાષ્ટ્રોના નેતાઓએ પેસિફિક ક્ષેત્રમાં પલાઉથી શરૂ થતા ઓપન રેડિયો એક્સેસ નેટવર્ક (RAN)ને અમલમાં મૂકવાની યોજનાની જાહેરાત કરી છે.
- પાપુઆ ન્યુ ગિનીના વડાપ્રધાનશ્રીએ G7 અને G20 સમિટમાં PICને સમર્થન આપવા ભારતને વિનંતી કરી હતી.
- ભારતે આરોગ્યસંભાળ, સાયબર સ્પેસ, સ્વચ્છ ઉર્જા, પાણી અને નાના મધ્યમ ઉદ્યોગ ક્ષેત્રોમાં પેસિફિક ટાપુ દેશો (PIC)માં 12 પોઈન્ટ વિકાસ કાર્યક્રમનું અનાવરણ પણ કર્યું હતું.
- ભારત ફિજીમાં સુપર-સ્પેશિયાલિટી કાર્ડિયોલોજી હોસ્પિટલની સ્થાપના કરશે.
- તમામ પેસિફિક ટાપુ દેશોમાં ડાયાલિસિસ યુનિટ અને મરીન એમ્બ્યુલન્સ શરૂ કરશે અને સસ્તી દવાઓ પૂરી પાડવા માટે જન ઔષધિ કેન્દ્રો પણ સ્થાપશે.
- ભારત દરેક પેસિફિક ટાપુ દેશમાં નાના અને મધ્યમ પાયાના એન્ટરપ્રાઈઝ સેક્ટરના વિકાસને ટેકો આપશે.
- આ ઉપરાંત ભારતે પાણીની અછતના મુદ્દાઓને ઉકેલવા માટે ડિસેલિનેશન યુનિટ પૂરા પાડવાનું પણ વચન આપ્યું છે.

નોંધ: ભારતના વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ પાપુઆ ન્યુ ગિની સાથે ભારતીય વિચાર અને સંસ્કૃતિને દક્ષિણ-પશ્ચિમ પેસિફિક રાષ્ટ્રના લોકોની નજીક લાવવા માટે ટોક પિસિન (પાપુઆ ન્યુ ગિનીની સત્તાવાર ભાષા)માં તમિલ ક્લાસિક 'થિરુક્કુરલ' પુસ્તક રજૂ કર્યું હતું.

FIPIC

FIPICનું પૂરું નામ 'ફોરમ ફોર ઈન્ડિયા-પેસિફિક આઈલેન્ડ કોઓપરેશન' છે.

- પેસિફિક ટાપુ દેશો (PIC) સાથે ભારતનું જોડાણ 'ઈન્ડિયા એક્ટ ઈસ્ટ પોલિસી'નો એક ભાગ છે.
- ફોરમ ફોર ઈન્ડિયા - પેસિફિક આઈલેન્ડ્સ કોઓપરેશન (FIPIC) એ PIC માટે એક્ટ ઈસ્ટ પોલિસી શિર્ષક હેઠળ શરૂ કરવામાં આવેલી એક મોટી પહેલ છે.
- FIPIC એ ભારત અને 14 પેસિફિક ટાપુ દેશો (PIC) એટલે કે કુક ટાપુ, ફિજી, કિરીબાતી, માર્શલ ટાપુઓ, માઈક્રોનેશિયા, નૌરુ, નિયુ, પલાઉ, પાપુઆ ન્યુ ગિની, સમોઆ, સોલોમન ટાપુઓ, ટોંગા, તુવાલુ અને વનુઆત વચ્ચે સહકાર માટે વિકસિત એક બહુરાષ્ટ્રીય સમૂહ છે.

- તેની સ્થાપના નવેમ્બર, 2014માં કરવામાં આવી હતી અને પ્રથમ FIPIC સમિટ 2014માં સુવા, ફિજીમાં અને બીજી 2015માં જયપુર, ભારતમાં યોજાઈ હતી.
- FIPICનો ઉદ્દેશ્ય વેપાર, રોકાણ, પ્રવાસન, શિક્ષણ, આરોગ્ય, કૃષિ, નવીનીકરણીય ઊર્જા, આપત્તિ વ્યવસ્થાપન અને આબોહવા પરિવર્તન જેવા વિવિધ ક્ષેત્રોમાં પેસિફિક ટાપુ દેશો સાથે ભારતના સંબંધોને મજબૂત કરવાનો છે.

પેસિફિક ટાપુના દેશો સાથે ભારતના સંબંધો

ભારત અને પેસિફિક ટાપુ દેશો ઐતિહાસિક અને સાંસ્કૃતિક સંબંધોથી જોડાયેલા છે.

- અને બિન-જોડાણવાદી ચળવળ, સંયુક્ત રાષ્ટ્ર અને FIPIC જેવા વિવિધ દ્વિપક્ષીય અને બહુપક્ષીય મંચો દ્વારા પેસિફિક ટાપુ દેશો સાથે સંકળાયેલા છે.
- પેસિફિક ટાપુ દેશો સાથે ભારતનું જોડાણ મુક્ત, ખુલ્લા અને સમાવિષ્ટ ઈન્ડો-પેસિફિક ક્ષેત્ર તેમજ PICની વિકાસની આકાંક્ષાઓ અને આબોહવા સ્થિતિ સ્થાપકતાને સમર્થન આપવા માટે તેની પ્રતિબદ્ધતા દ્વારા પ્રેરિત છે.
- કોવિડ-19 મહામારી દરમિયાન ભારત પેસિફિક ટાપુ દેશો માટે વિશ્વસનીય ભાગીદાર રહ્યું હતું.
- ભારતે તેની માનવતાવાદી સહાયતા અને આપત્તિ રાહત પ્રયાસોના ભાગરૂપે પેસિફિક ટાપુ દેશોને જટિલ આવશ્યક દવાઓ, રસી અને ખાદ્ય ચીજોની સપ્લાય કરી હતી.
- કોવિડ-19 મહામારી દરમિયાન પેસિફિક ટાપુ દેશોને ભારતે તેની રસી મિત્રતા પહેલ હેઠળ કોવિશિલ્ડ રસીના 1.2 મિલિયન ડોઝનું દાન કર્યું હતું.
- તથા મિશન સાગર પહેલ હેઠળ પાપુઆ ન્યૂ ગિનીને 2 મિલિયન અમેરિકન ડોલરની કિંમતની આવશ્યક દવાઓ અને તબીબી સાધનો તથા નૌરુને 100 મેટ્રિક ટન ચોખા અને કો-જનરેશન પાવર પ્લાન્ટ માટે ફીજીને 75 મિલિયન અમેરિકન ડોલર ધિરાણની સહાય પૂરી પાડવામાં આવી હતી.
- વર્ષ 2021-22ના ડેટાના આધારે પ્લાસ્ટિક, ફાર્માસ્યુટિકલ્સ, ખાંડ, ખનિજ ઈંધણ અને અચસ્ક જેવી વસ્તુઓમાં ભારત અને પેસિફિક ટાપુ દેશો વચ્ચેનો કુલ વાર્ષિક વેપાર 570 મિલિયન યુએસ ડોલર હોવાનો અંદાજ છે.
- તેમાંથી પાપુઆ ન્યૂ ગિની મૂલ્યની દૃષ્ટિએ સૌથી મોટો વેપાર ભાગીદાર છે.

પેસિફિક ટાપુ દેશોનું મહત્વ

પેસિફિક ટાપુ દેશ વ્યૂહાત્મક રીતે પેસિફિક મહાસાગરના વિશાળ ક્ષેત્રમાં સ્થિત છે.

- જેણે વેપાર, લશ્કરી હાજરી અને જોડાણોની તેની સંભવિતતાને કારણે યુએસ, રશિયા અને ચીન જેવી મોટી શક્તિઓનું ધ્યાન આકર્ષિત કર્યું છે.
- પેસિફિક ટાપુ દેશો પાસે મૂલ્યવાન કુદરતી સંસાધનો છે, જેમાં મત્સ્યોદ્યોગ, ખનિજો, ઈમારતી લાકડા અને પ્રવાસન સંપત્તિનો સમાવેશ થાય છે.
- આ ઉપરાંત તે વિશિષ્ટ આર્થિક ક્ષેત્રો (EEZ) દરિયાઈ સંસાધનોથી સમૃદ્ધ છે.
- તેઓ પેસિફિકના વિવિધ પ્રદેશોને જોડતા આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર માટે ટ્રાન્ઝિટ પોઈન્ટ તરીકે પણ સેવા આપે છે.
- વિશ્વ 10 સૌથી વ્યસ્ત બંદરોમાંથી 9 આ પ્રદેશમાં આવેલા છે.[®]
- પેસિફિક ટાપુ દેશો વિવિધ સ્વદેશી સંસ્કૃતિઓ, ભાષાઓ અને પરંપરાઓનું ઘર છે જે માનવતા માટે ખૂબ જ મહત્વ ધરાવે છે.
- તેમના અનન્ય સાંસ્કૃતિક વારસાનું રક્ષણ અને પ્રમોશન વૈશ્વિક વિવિધતામાં ફાળો આપે છે.

ઓપરેશન કરુણા (Operation Karuna)

મ્યાનમારમાં ચક્રવાત મોચાથી પ્રભાવિત લોકોને મદદ કરવા માટે ભારતે 'ઓપરેશન કરુણા' શરૂ કર્યું છે.

- 18 મેના રોજ ભારતીય નૌકાદળના ત્રણ જહાજો શિવાલિક, કામોર્તા અને સાવિત્રી ખાદ્ય પુરવઠો, તંબુ, આવશ્યક દવાઓ, પાણીના પંપ, પોર્ટેબલ જનરેટર, કપડા અને સ્વચ્છતા વસ્તુઓ જેવી કટોકટીની રાહત સામગ્રી સાથે યંગોન પહોંચ્યા હતા.
- ઓપરેશન કરુણા કટોકટીના સમયમાં ભારત અને મ્યાનમાર વચ્ચેના કાયમી સંબંધોને પ્રતિબિંબિત કરે છે.
- ભારતનો સક્રિય પ્રતિભાવ, સંસાધનોની ત્વરિત ઉપલબ્ધી અને તેના પાડોશીની મદદ કરવાની પ્રતિબદ્ધતા એકતા અને મિત્રતાની ભાવનાનું ઉદાહરણ છે.

શ્રી એન. ચંદ્રશેખરનને 'શેવેલિયર ડી લા લીજન ડી' ઓનરથી નવાજવામાં આવ્યા

તાજેતરમાં ટાટા ગ્રુપના ચેરમેન શ્રી એન. ચંદ્રશેખરનને ફ્રાન્સના સર્વોચ્ચ નાગરિક સન્માન 'Chevalier de la Legion d'honneur'થી સન્માનિત કર્યા છે.

- શ્રી એન. ચંદ્રશેખરનને ભારત અને ફ્રાન્સ વચ્ચેના વેપાર સંબંધોને મજબૂત કરવામાં નોંધપાત્ર યોગદાન બદલ આ પ્રતિષ્ઠિત પુરસ્કારથી સન્માનિત કરવામાં આવ્યા હતા.
- ફ્રાન્સનું સર્વોચ્ચ નાગરિક સન્માન 'Chevalier de la Legion d'honneur'નો હેતુ વિવિધ ક્ષેત્રોમાં ઉત્કૃષ્ટ સિદ્ધિઓ અને કુશળતાઓને ઓળખવાનો છે.
- તે વ્યક્તિઓ માટે માન્યતાના પ્રતીક તરીકે સેવા આપે છે. જેમણે તેમના સંબંધિત ક્ષેત્રોમાં શ્રેષ્ઠતા અને સમર્પણને મૃત સ્વરૂપ આપીને સમાજમાં નોંધપાત્ર યોગદાન આપ્યું છે.
- નેપોલિયન બોનાપાર્ટ દ્વારા 1802માં 'Chevalier de la Legion d'honneur'ની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી.

નોંધ: (1) આ લીજન ઓફ ઓનરથી સન્માનિત પ્રતિષ્ઠિત ભારતીયોની યાદી પ્રભાવશાળી છે.

(2) જેમાં જે. આર. ડી. ટાટા, સત્યજીત રે, પંડિત રવિશંકર, ઝુબિન મહેતા, ઈ.શ્રીધરન, અમિતાભ બચ્ચન, લતા મંગેશકર, શાહરુખ ખાન અને અન્ય ઘણી પ્રભાવશાળી હસ્તીઓને તેમના ક્ષેત્રોમાં યોગદાનને કારણે આંતરરાષ્ટ્રીય ઓળખ અને પ્રશંસા મળી છે.

ટૂંક સમયમાં આવનારી 8000થી વધુ કોન્સ્ટેબલની ભરતી માટે વિશેષ બેચ

નવી બેચ શરૂ

કોન્સ્ટેબલ

ગાંધીનગર જેવો જ અભ્યાસ હવે આપણા પોતાના જૂનાગઢમાં

4 Pm To 6 Pm

બંધારણ અને કાયદા જેવા વિષયો પર વિશેષ ભાર

ગુજરાતના સર્વશ્રેષ્ઠ ફેકલ્ટીની ટીમ દ્વારા માર્ગદર્શન

ગણિત અને રિઝનિંગ જેવા વિષયોની શોર્ટકટ ટ્રીક્સ

Daily, Weekly, Monthly Test

ONLINE APPLICATION COURSE

ફિઝિકલ ટ્રેનિંગ

પરીક્ષાવહી સંપૂર્ણ મટીરીયલ્સ અને બુક્સ

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

રજિસ્ટ્રેશન ફરજિયાત 76985-01110 OFFLINE જૂનાગઢ

પરી પલ્લા કોમ્પ્લેક્સ, અલકનગરી સોલેનસી પાર્ક, ઓમ્પ્લાસ રોડ, જૂનાગઢ.

1. તાજેતરમાં વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીને નીચેના પૈકી કયા બે દેશોએ તેમના સર્વોચ્ચ નાગરિક સન્માનથી સન્માનિત કર્યા છે ?

(A) ફિજી અને પાપુઆ ન્યૂ ગિની

(B) સામોઆ અને ટોંગા

(C) ફિલિપાઈન્સ અને તુવાલુ

(D) ન્યુઝિલેન્ડ અને ટોંગા

(A)

2. તાજેતરમાં ત્રીજી FIPIC સમિટ ક્યાં યોજાઈ હતી ?

(A) જયપુર, ભારત

(B) મોરેસ્બી, પાપુઆ ન્યૂ ગિની

(C) સુવા, ફિજી

(D) ઈટા, કિરીબતી

(B)

3. FIPIC વિશે નીચેના પૈકી કયું વિધાન સાચું છે ?

1. તેનું પૂરું નામ 'ફોરમ ફોર ઈન્ડિયા-પેસિફિક આઈલેન્ડ કોઓપરેશન' છે.

2. પેસિફિક ટાપુ દેશો (PIC) સાથે ભારતનું જોડાણ 'ઈન્ડિયા એક્ટ પોલિસી'નો એક ભાગ છે.

3. તે ભારત અને 14 પેસિફિક ટાપુ દેશો (PIC) વચ્ચે સહકાર માટે વિકસિત એક બહુરાષ્ટ્રીય સમૂહ છે.

4. તેની સ્થાપના નવેમ્બર, 2014માં કરવામાં આવી હતી.

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો

(A) ફક્ત 1 અને 4

(B) ફક્ત 2 અને 3

(C) ફક્ત 1, 3 અને 4

(D) 1, 2, 3 અને 4

(D)

GPSC

નવી બેચ શરૂ

તારીખ

06-06-2023

સમય

સવારે : 8 થી 10 વાગ્યે

FREE

 સંપૂર્ણ Material
 Application

→ Prelims + Mains + Interviewની સંપૂર્ણ તૈયારી

→ GPSC - 1/2, Dy.So, નાયબ મામલતદાર, PI, STI વગેરેની સંપૂર્ણ તૈયારી

→ GPSC માં ગુજરાતની સૌથી અનુભવી અને નિષ્ણાંત ફેકલ્ટી ટીમ

→ UPSC લેવલ Details Study Material

ફ્રી રજીસ્ટ્રેશન ફરજિયાત

81406-01110

81407-01110

બીજો માળ, ઇસ્કોન ગાંધીયા પાસે,
અપના બજાર, સેક્ટર - 6

OFFLINE

ગાંધીનગર

25 MAY, 2023 THURSDAY

દિવસ મહિમા : 25 મે, (1) વિશ્વ થાઈરોઈડ દિવસ (World Thyroid Day)
(2) ગુમ થયેલા બાળકો માટેનો આંતરરાષ્ટ્રીય દિવસ

વિશ્વ થાઈરોઈડ દિવસ

સમગ્ર વિશ્વમાં દર વર્ષે 25 મે ના રોજ 'વિશ્વ થાઈરોઈડ દિવસ'ની ઉજવણી કરવામાં આવે છે.

- આ દિવસની ઉજવણીનો મુખ્ય ઉદ્દેશ થાઈરોઈડ રોગ અને તેના ઉપચાર અંગે જાગૃતિ લાવવાનો છે.
- નોંધનીય છે કે થાઈરોઈડ ગ્રંથી શરીરની સૌથી મોટી અંતઃસ્ત્રાવી ગ્રંથી છે.
- થાઈરોઈડ ગ્રંથી દ્વીખંડી અને શ્વાસનળીની બંને બાજુએ ઉપરની તરફ આવેલી છે. બંને ખંડો સાંકળા સંયોજક પેશીના પટ્ટાથી જોડાયેલા છે જેને સેતુ (Isthmus) કહે છે.
- થાઈરોઈડ ગ્રંથી ત્રણ અંતઃસ્ત્રાવોનો સ્ત્રાવ કરે છે : થાઈરોઈડ (T₁), ટ્રાયઆયોડોથાઈરોનીન (T₃), થાઈરોક્સિટોનીન.

ચીન અને રશિયાએ વ્લાદિવોસ્તોક પોર્ટ માટે કરાર પર હસ્તાક્ષર કર્યા

ચીન અને રશિયા એક મહત્વપૂર્ણ કરાર પર પહોંચ્યા છે જે તેમના આર્થિક સહયોગને વધારશે અને દ્વિપક્ષીય સંબંધોને મજબૂત કરશે.

- આ કરાર ચીનથી સ્થાનિક શિપમેન્ટ માટે ટ્રાન્ઝિટ હબ તરીકે વ્લાદિવોસ્તોક રશિયન બંદરના ઉપયોગ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે.
- વિકાસનો હેતુ પરિવહન ખર્ચ ઘટાડવાનો અને ઉત્તરપૂર્વ ચીનના ઔદ્યોગિક આધારના પુનરુત્થાનને ટેકો આપવાનો છે.
- ચીને સરહદ નજીકના રશિયન બંદર વ્લાદિવોસ્તોકને તેના સ્થાનિક શિપમેન્ટ માટે ટ્રાન્ઝિટ હબ તરીકે નિયુક્ત કર્યું છે.
- ચીનના જિલિન પ્રાંતમાંથી કાર્ગો વ્લાદિવોસ્તોક ખસેડવામાં આવશે, જે આગળના પરિવહન માટે મુખ્ય બિંદુ તરીકે કાર્ય કરશે.

- આ વ્યૂહાત્મક પગલાથી પરિવહન પ્રક્રિયાને સુવ્યવસ્થિત કરવાની અને ખર્ચ ઘટાડવાની અપેક્ષા છે. તથા ચીનના અર્થતંત્રનો પણ ફાયદો થશે.
- આ કરાર ચીનને તેના ઉત્તરપૂર્વીય ક્ષેત્રથી પૂર્વીય આર્થિક પાવરહાઉસ, ઝેજિયાંગ પ્રાંતમાં માલસામાનના પરિવહન માટે ટૂંકા અને વધુ ખર્ચ-અસરકારક માર્ગને એક્સેસ કરવા સક્ષમ બનાવશે.
- આ કરાર જૂનમાં અમલમાં આવશે, તે ચીન-રશિયા સહકારમાં એક મહત્વપૂર્ણ સીમા ચિહ્નરૂપ છે.

100 કલાકમાં 100 કિ.મી. રોડ તૈયાર કરવાનો રેકોર્ડ : ગાઝિયાબાદ-અલીગઢ એક્સપ્રેસ વે

ગાઝિયાબાદ – અલીગઢ એક્સપ્રેસ-વેએ 100 કલાકના રેકોર્ડ સમયમાં 100 કિ.મી. રોડનું નિર્માણ કરીને નોંધપાત્ર સિદ્ધિ નોંધાવી છે.

- આ સિદ્ધિ રોડ ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરમાં ભારતની પ્રગતિનો પુરાવો છે.
- ગાઝિયાબાદ-અલીગઢ એક્સપ્રેસ વે પર બનેલો આ રોડ લગભગ 100 કિલોમીટર ફેલાયેલો છે.
- તે બિટ્યુમિનસ કોંક્રિટનો ઉપયોગ કરીને બનાવવામાં આવ્યો છે, જે એક ટકાઉ અને ભરોસાપાત્ર સામગ્રી છે જે શક્તિ અને આયુષ્ય માટે જાણિતી છે.
- ગાઝિયાબાદ અલીગઢ એક્સપ્રેસ વે પ્રાઈવેટ લિમિટેડે લાર્સન એન્ડ ટુબ્રો લિમિટેડના સહયોગથી આ નોંધપાત્ર રોડ બનાવવાની જવાબદારી ઉપાડી છે.
- આ નવનિર્મિત માર્ગ ઔદ્યોગિક વિસ્તારો, કૃષિ વિસ્તારો અને શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ સહિતના વિવિધ વિસ્તારોને જોડવામાં મહત્વની ભૂમિકા ભજવે છે.
- ગાઝિયાબાદ-અલીગઢ રોડ ઉત્તર પ્રદેશના અનેક શહેરોને આવરી લે છે, જેમાં દાદરી ગૌતમ બુદ્ધ નગર, સિકંદરાબાદ, બુલંદશહર અને ખુર્જાનો સમાવેશ થાય છે.

નવા કાયદા મંત્રી : શ્રી અર્જુન રામ મેઘવાલ

- કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા તાજેતરમાં કેબિનેટમાં મહત્વના ફેરફાર કરવામાં આવ્યા છે.
- શ્રી અર્જુન રામ મેઘવાલને કાયદા મંત્રાલયનો હવાલો સોંપવામાં આવ્યો છે.
- તેમણે કાયદા મંત્રી તરીકે શ્રી કિરણ રિજ્જુનું સ્થાન લીધું છે.
- શ્રી કિરણ રિજ્જુને હવે અર્થ સાયન્સ મંત્રાલયનો કાર્યભાર સોંપવામાં આવ્યો છે.
- આ ઉપરાંત રાજ્યકક્ષાના કાયદા મંત્રીનો હવાલો સંભાળતા શ્રી સત્યપાલસિંહ બધેલને આરોગ્ય મંત્રાલયમાં રાજ્યકક્ષાના મંત્રી તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા છે.

ઈટાલિયન ઓપન 2023

તાજેતરમાં 9 થી 21 મે દરમિયાન ઈટાલીના રોમ ખાતે 'ઈટાલિયન ઓપન 2023'નું આયોજન થયું હતું.

- આ ટુર્નામેન્ટમાં રશિયાના શ્રી ડેનિલ મેડવેડેવે મેન્સ સિંગલ્સનું ટાઈટલ જીત્યું હતું.
- જ્યારે કઝાકિસ્તાનના સુશ્રી એલેના રેયબકીનાએ મહિલા સિંગલ્સનું ટાઈટલ જીત્યું હતું.
- ઈટાલિયન ઓપન 2023 એ આ ટુર્નામેન્ટની 80મી આવૃત્તિ હતી.

ઈટાલિયન ઓપન 2023ના વિજેતાઓની યાદી

ક્રમ	ટાઈટલ	વિજેતા
1	મેન્સ સિંગલ્સ	શ્રી ડેનિલ મેડવેડેવ (રશિયા)
2	વિમેન્સ સિંગલ્સ	સુશ્રી એલેના રેયબકીના
3	મેન્સ ડબલ્સ	શ્રી હુગો નાયસ શ્રી જાન ઝિલિનસ્કી
4	વિમેન્સ ડબલ્સ	સુશ્રી સ્ટોર્મ હુન્ટર (ઓસ્ટ્રેલિયા) સુશ્રી એલિસ મર્ટેન્સ (બેલ્જિયમ)

ઈટાલિયન ઓપન

ઈટાલિયન ઓપન એ એક વ્યવસાયિક ટેનિસ ટુર્નામેન્ટ છે.

- જે આઉટડોર ક્લે કોર્ટ પર રમાય છે.
- આ ટુર્નામેન્ટ ઈટાલીના રોમ ખાતે યોજાય છે.
- તે વિશ્વની સૌથી મહત્વપૂર્ણ ક્લે ટેનિસ ટુર્નામેન્ટમાંની એક છે.
- જે હાલમાં મે ના બીજા સપ્તાહ દરમિયાન યોજાય છે.
- ઈટાલિયન ઓપનને પુરુષોની આવૃત્તિ માટે 'રોમ માસ્ટર્સ' તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે.
- સૌથી વધુ શ્રી રાફેલ નડાલે 10 વખત ઈટાલિયન ઓપન મેન્સ સિંગલ્સ ટાઈટલ જીત્યું છે.

1. 'વિશ્વ થાઈરોઈડ દિવસ' તરીકે કયો દિવસ ઉજવાય છે ?

- (A) 23 મે (B) 24 મે (C) 25 મે (D) 26 મે (C)

2. યુનાઈટેડ નેશન્સ દ્વારા 'ગુમ થયેલા બાળકો માટેના આંતરરાષ્ટ્રીય દિવસ' તરીકે કયો દિવસ ઉજવાય છે ?

- (A) 23 મે (B) 24 મે (C) 25 મે (D) 26 મે (C)

3. તાજેતરમાં કયા બે દેશો 'વ્લાદિવોસ્તોક પોર્ટ' માટે કરાર પર હસ્તાક્ષર કર્યા છે ?

- (A) રશિયા-જાપાન (B) રશિયા-ચીન (C) રશિયા-ઈજિપ્ત (D) રશિયા-પોલેન્ડ (B)

4. તાજેતરમાં કયા એક્સપ્રેસ-વે એ 100 કલાકમાં 100 કિ.મી. રોડનું નિર્માણ કરીને નોંધપાત્ર સિદ્ધિ નોંધાવી છે ?

- (A) ગાઝિયાબાદ-અલીગઢ એક્સપ્રેસ-વે (B) પ્રયાગરાજ-નોઈડા એક્સપ્રેસ-વે
(C) મુંબઈ-પૂણે એક્સપ્રેસ વે (D) જયપુર-દિલ્હી એક્સપ્રેસ વે (A)

5. તાજેતરમાં કેન્દ્ર સરકારના નવા કાયદા મંત્રી તરીકે કોની નિમણૂક કરવામાં આવી છે ?

- (A) શ્રી નરેન્દ્રસિંહ તોમર (B) શ્રી અર્જુન મુંડા
(C) શ્રી વિરેન્દ્ર કુમાર (D) શ્રી અર્જુન રામ મેઘવાલ (D)

6. ઈટાલિયન ઓપન 2023માં 'મેન્સ સિંગલ્સ'નું ટાઈટલ કોણે જીત્યું છે ?

- (A) શ્રી રાફેલ નડાલ (B) શ્રી ડેનિલ મેડવેડેવ
(C) શ્રી નોવાક જોકોવિચ (D) શ્રી નિકોલ પેટ્રોવિચ (B)

7. ઈટાલિયન ઓપન 2023માં 'વિમેન્સ સિંગલ્સ'નું ટાઈટલ કોણે જીત્યું છે ?

- (A) સુશ્રી એલેના રેયબકીના (B) સુશ્રી ઈગા સ્વીટેક
(C) સુશ્રી ઓન્સ જબેઉર (D) સુશ્રી ગ્રેબ્રિએલા ડાબ્રોસ્કિ (A)

26 MAY, 2023 FRIDAY

G20 દેશો અને આપત્તિ જોખમ ઘટાડો

તાજેતરમાં G20 ડિઝાસ્ટર રિસ્ક રિડકશન વર્કિંગ ગ્રૂપ

(DRR-WG)ની બેઠક ભારતની G20 અધ્યક્ષતા હેઠળ યોજાઈ હતી.

- જેમાં ભારતે ડિઝાસ્ટર રિસ્ક રિડકશન (DRR)ના મહત્ત્વ પર ભાર મૂક્યો હતો.
- G20 દેશોની વસતી 4.7 બિલિયન છે અને તેઓ સંપત્તિ એકાગ્રતા અને કુદરતી આફતોની નબળાઈના જોખમોનો સામનો કરે છે.

આપત્તિ જોખમ ઘટાડવા માટે સામૂહિક G20 ફેમવર્કની જરૂરિયાત

4.7 અબજની વસતી ધરાવતા G-20 દેશો સંપત્તિના એકાગ્રતાથી જોખમ અને કુદરતી આફતો માટે વધુ સંવેદનશીલ હોવાનું દર્શાવવામાં આવ્યું છે.

- વર્તમાન વર્લ્ડ રિસ્ક ઈન્ડેક્સમાં ટોચના 10 સંવેદનશીલ દેશોમાંથી ચાર G20 દેશો છે.
- એકલા G20 દેશોમાં સંયુક્ત અંદાજિત સરેરાશ વાર્ષિક નુકસાન 218 બિલિયન અમેરિકન ડોલર છે.
- જે ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરમાં તેમના સરેરાશ વાર્ષિક રોકાણના 9% જેટલું છે.
- આપત્તિ જોખમ ઘટાડવાના પગલાં આવા નુકસાનને રોકવામાં મહત્ત્વની ભૂમિકા ભજવી શકે છે.

બેઠકના અન્ય મુદ્દાઓ

G-20 ડિઝાસ્ટર રિસ્ક રિડકશન વર્કિંગ ગ્રૂપે સરકારોને આપત્તિ જોખમ ધિરાણના અસકારક અને પસંદગીના માધ્યમો સાથે સામાજિક સુરક્ષા વ્યવસ્થા બનાવવા વિનંતી કરી છે.

- તે નવા યુગની સામાજિક સુરક્ષા પ્રણાલીઓની જરૂરિયાત પર ભાર મૂકે છે જે આપત્તિઓ અને તેની સ્થાનિક અસરોને ઓછી કરે છે.
- તેની પાંચ પ્રાથમિકતાઓ છે. જે નીચે મુજબ દર્શાવવામાં આવી છે :

- (1) પ્રારંભિક ચેતવણી સિસ્ટમની વૈશ્વિક પુનઃસ્થાપના
 - (2) ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર સિસ્ટમને આપત્તિ માટે સ્થિતિસ્થાપક બનાવવા તરફ ઉન્નત પ્રતિબદ્ધતા.
 - (3) ડિઝાસ્ટર રિસ્ક રિડક્શન (DRR) માટે મજબૂત રાષ્ટ્રીય નાણાકીય માળખું
 - (4) મજબૂત રાષ્ટ્રીય અને વૈશ્વિક ડિઝાસ્ટર રિસ્પોન્સ સિસ્ટમ
 - (5) DRR માટે ઈકો સિસ્ટમ—આધારિત અભિગમોની વધતી અરજી
- G20 ખાતે ડિઝાસ્ટર રિસ્ક રિડક્શન વર્કિંગ ગ્રૂપ (DRR-WG)નો હેતુ Sendai Frameworkની મધ્યમ—ગાળાની સમીક્ષા માટેના વિચારોને સમાવિષ્ટ કરવાનો, તમામ સ્તરે બહુપક્ષીય સહકારને નવીનીકરણ કરવાનો અને DRR સંબંધિત ભવિષ્યની વૈશ્વિક નીતિઓ અને પહેલોની જાણ કરવાનો છે.

આપત્તિના જોખમને ઘટાડવા માટેની મુખ્ય વ્યૂહરચનાઓ

આર્થિક અને શહેરી વિકાસ

- નબળાઈ અને નબળાઈને વધુ સારી આર્થિક અને શહેરી વિકાસ પસંદગીઓ, પ્રથાઓ, પર્યાવરણનું રક્ષણ, ગરીબી અને અસમાનતામાં ઘટાડો વગેરે પગલાં દ્વારા ઘટાડી શકાય છે.
- ઉદાહરણ તરીકે ભારતમાં પૂર જોખમ વ્યવસ્થાપન વ્યૂહરચનાઓનું અસરકારક અમલીકરણ આત્યંતિક હવામાન પરિસ્થિતિઓને ઘટાડવા અને તેનું સંચાલન કરવામાં મદદ કરી શકે છે.

ધિરાણ

- આપત્તિ જોખમ ઘટાડા માટે ધિરાણ પર પુનઃવિચાર કરવાની જરૂર છે. દેશમાં સરકારી બજેટ દ્વારા પૂરી કરી શકાય તેવી નાણાકીય જરૂરિયાતો તે દેશની નાણાકીય સ્થિતિથી સ્વતંત્ર નથી અને તે મર્યાદિત હોઈ શકે છે.
- રિઝર્વની રચના, ધિરાણની સમર્પિત રેખાઓ અને વૈશ્વિક સ્તરે સંસાધનોને ટેપ કરવા સહિત નવીન ધિરાણના પગલાંની શોધ કરવી જોઈએ.

મૂળભૂત ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર

- જાહેર આવક દ્વારા બાંધવામાં આવેલ રસ્તાઓ, રેલ, એરપોર્ટ અને પાવર લાઈનો જેવી ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર આપત્તિઓ માટે સ્થિતિસ્થાપક હોવું જરૂરી છે. અને તેને વધુ ભંડોળની જરૂર પડી શકે છે.
- આવા આપત્તિ—પ્રતિરોધક ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરના સામાજિક લાભોને પ્રતિબિંબિત કરતા વિકલ્પોનો ઉપયોગ કરીને આ વધારાની જરૂરિયાત માટે નાણાં પૂરા પાડવાની જરૂર છે.

બહુ-સ્તરીય, બહુ-ક્ષેત્રીય પ્રયત્નો

- આપત્તિ જોખમ ઘટાડવાનો બહુ-સ્તરીય, બહુ-ક્ષેત્રીય પ્રયાસ તરીકે જોવાની જરૂર છે.
- જો પ્રયાસોને સ્થાનિકથી ઉપ-રાષ્ટ્રીય, ઉપરાષ્ટ્રીય થી રાષ્ટ્રીય, રાષ્ટ્રીય થી વૈશ્વિક ક્ષેત્રિય એમ તમામ ક્ષેત્રોમાં એકીકૃત કરવામાં આવે તો અજાણ્યા જોખમોનું સંચાલન કરવાની તૈયારીનું સ્તર વધારી શકાય છે.

વ્યાપક અને ઝડપી જોખમનો નિકાલ

- વ્યાપક જોખમ (વારંવાર પરંતુ મધ્યમ અસરોથી નુકસાનનું જોખમ) અને તીવ્ર જોખમ (ઓછી આવર્તન અને ઉચ્ચ અસરની ઘટનાઓથી) સાથે વ્યવહાર કરવા માટે વિવિધ વ્યૂહરચનાઓનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ.
- નુકસાનનો મોટો ભાગ વ્યાપક ઘટનાઓને કારણે થાય છે.
- હીટવેક્સ, વીજળી, સ્થાનિક પૂર અને ભૂસ્ખલન જેવી સંચિત રીતે વિતરિત ઘટનાઓ વ્યાપક નુકસાન પહોંચાડે છે.
- વ્યાપક જોખમી ઘટનાઓથી થતા નુકસાને ઘટાડવા માટે લક્ષિત અભિગમોનો અમલ કરવાથી ટૂંકાથી મધ્યમગાળાના દષ્ટિકોણ પર અસર પડી શકે છે.

G-20

G-20ને 'Group of Twenty' તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે.

- G-20 ભારત સહિત વિશ્વના 19 શક્તિશાળી દેશો અને યુરોપિયન યુનિયનનો સમૂહ છે.
- આ સંગઠનના 20 સભ્યોમાં યુરોપિયન યુનિયન ઉપરાંત ભારત, આર્જેન્ટિના, ઓસ્ટ્રેલિયા, બ્રાઝિલ, કેનેડા, ચીન, ફ્રાન્સ, જર્મની, ઈન્ડોનેશિયા, ઈટાલી, જાપાન, મેક્સિકો, રશિયા, સાઉદી અરેબિયા, દક્ષિણ આફ્રિકા, દક્ષિણ કોરિયા, તૂર્કી, બ્રિટન અને અમેરિકાનો સમાવેશ થાય છે.
- ચીન સિવાય ભારતનો એકપણ પાડોશી દેશ G-20 સમૂહનો સભ્ય નથી.
- સમગ્ર વિશ્વના કુલ GDPમાં આ સમૂહ 90 ટકા, વિશ્વ વ્યાપારમાં 75 થી 80 ટકા, વિશ્વની કુલ વસતીમાં બે તૃતીયાંશ અને વિશ્વના જમીન વિસ્તારમાં અંદાજે અડધો હિસ્સો આ સમૂહ ધરાવે છે.
- G-20 સમૂહની સ્થાપના 26 સપ્ટેમ્બર, 1999ના રોજ થઈ હતી.

નોંધ : G20માં સ્થાયી અતિથિ દેશ અથવા કાયમી ધોરણે આમંત્રિત દેશ સ્પેન છે.

ભારતની G20 અધ્યક્ષતાનો લોગો અને થીમ

નવેમ્બર 2022માં વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ G20ના અધ્યક્ષપદ માટે ભારતના લોગો, થીમ અને વેબસાઈટનું અનાવરણ કર્યું હતું.

- G20 અધ્યક્ષતાનો લોગો, થીમ અને વેબસાઈટ ભારતનો સંદેશ અને વિશ્વની સર્વોચ્ચ પ્રાથમિકતાઓને પ્રતિબિંબિત કરે છે.
- G20ના લોગોમાં કમળનું પ્રતીક અને થીમ દર્શાવવામાં આવી છે.
- લોગોમાં કમળ એ આશાનું પ્રતીક છે.
- જેમાં સાત કમળની પાંખડીઓ સાત ખંડોનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે.
- ભારતના G20ના અધ્યક્ષ પદની થીમ 'વસુધૈવ કુટુંબકમ' – એક પૃથ્વી, એક પરિવાર, એક ભવિષ્ય (One Earth, One Family, One Future) છે.
- નોંધનીય છે કે G20 લોગોના રંગ ભારતના રાષ્ટ્રધ્વજના રંગોમાંથી પ્રેરણા લે છે.

G20ની અધ્યક્ષતા અને ટ્રોઈકા

G20નું અધ્યક્ષ પદ દર વર્ષે સભ્યો વચ્ચે ફરે છે.

- હાલ ભારત પાસે G20નું અધ્યક્ષપદ છે, જ્યારે અગાઉ વર્ષ 2022નું અધ્યક્ષ પદ ઈન્ડોનેશિયા પાસે હતું.
- અધ્યક્ષપદ ધરાવતો દેશ, અગાઉના અને આગામી અધ્યક્ષપદ ધારક સાથે મળીને G20ની કાર્યસૂચિની સાતત્યતા સુનિશ્ચિત કરવા માટે Troikaની રચના કરે છે.
- ટૂંકમાં કહીએ તો G20ની ટ્રોઈકા વર્તમાન, ભૂતકાળ અને આગામી અધ્યક્ષ દેશોની બનેલી છે.
- ટ્રોઈકા એટલે કે ત્રણ લોકોનું જૂથ એક સાથે કામ કરે છે. આ એક અંગ્રેજી શબ્દ છે.
- ભારતના અધ્યક્ષપદ દરમિયાન ટ્રોઈકા અનુક્રમે ઈન્ડોનેશિયા, ભારત અને બ્રાઝિલનો સમાવેશ કરશે.

નોંધ : ડિસેમ્બર 2021માં ભારત ટ્રોઈકામાં જોડાયું હતું ત્યારે ટ્રોઈકામાં ઈટાલી, ઈન્ડોનેશિયા અને ભારતનો સમાવેશ થયો હતો. કારણ કે વર્ષ 2021માં ઈટાલી પાસે અધ્યક્ષ પદ હતું.

G20માં ટ્રોઈકાની શું જરૂર હોય છે ?

G20 કાયમી સ્ટાફ અથવા સચિવાલય વિના કાર્ય કરે છે.

- વર્તમાન અધ્યક્ષ અસ્થાયી રૂપે સચિવાલયની સ્થાપના કરે છે.
- આ સચિવાલય બેઠકોનું આયોજન કરે છે અને જૂથની કામગીરીનું સંકલન કરે છે.
- આમ, સચિવાલયને મદદ કરવા માટે ટ્રોઈકાની જરૂર હોય છે જેથી G20ના કામમાં સાતત્ય રહે.

- નોંધ:** (1) G20 અધ્યક્ષતા એક વર્ષ માટે G20 કાર્યસૂચિનું સંચાલન કરે છે. અને સમિટનું આયોજન કરે છે. G20 બે સમાંતર ટ્રેક ધરાવે છે : ફાયનાન્સ ટ્રેક અને શેરપા ટ્રેક.
- (2) નાણામંત્રીઓ અને સેન્ટ્રલ બેંકના ગવર્નરો ફાઈનાન્સ ટ્રેકનું નેતૃત્વ કરે છે.
- (3) જ્યારે શેરપાઓ શેરપા ટ્રેકનું નેતૃત્વ કરે છે. શેરપાઓ તરફથી G20 પ્રક્રિયાનું સંકલન સભ્ય દેશોના શેરપાઓ દ્વારા કરવામાં આવે છે, જેઓ નેતાઓના અંગત દૂત છે.
- (4) 5 ડિસેમ્બર 2022ના રોજ રાજસ્થાનના ઉદયપુરમાં ભારતની G20 અધ્યક્ષતાની પ્રથમ શેરપા બેઠક યોજાઈ હતી. ભારતના વર્તમાન શેરપા શ્રી અમિતાભ કાંત છે.

G-20 Summitનું આયોજન

ક્રમ	તારીખ- વર્ષ	યજમાન દેશ	યજમાન શહેર
1st	14-15 નવેમ્બર, 2008	અમેરિકા	વોશિંગ્ટન ડી.સી
2nd	2 એપ્રિલ, 2009	યુનાઈટેડ કિંગડમ	લંડન
14th	28-29 જૂન, 2019	જાપાન	ઓસાકા
15th	21-22 નવેમ્બર, 2020	સાઉદી અરેબિયા	રિયાધ
16th	30-31 ઓક્ટોબર, 2021	ઈટાલી	રોમ
17th	15-16 નવેમ્બર, 2022	ઈન્ડોનેશિયા	બાલી
18th	2023	ભારત	નવી દિલ્હી
19th	2024	બ્રાઝિલ	રીયો ડી જાનેરો

- નોંધ:** (1) વર્ષ 2018માં આર્જેન્ટિનામાં યોજાયેલી 13મી G-20ના સમાપન પ્રસંગે શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ વર્ષ 2022ની G-20 સમિટ ભારતમાં યોજવાની જાહેરાત કરી હતી.
- (2) ત્યારબાદ વર્ષ 2020માં નક્કી કર્યું હતું કે ભારત 2022ને બદલે 2023ની G-20 સમિટનું આયોજન કરશે.

અવકાશમાં જનાર પ્રથમ આરબ મહિલા : સુશ્રી રેયના બર્નાવી

તાજેતરમાં સુશ્રી રેયના બર્નાવીએ અવકાશમાં જનાર પ્રથમ આરબ મહિલા બનીને ઇતિહાસ રચ્યો છે.

- સાઉદી અરેબિયાનું બહુ-અપેક્ષિત પ્રથમ અવકાશ મિશન 21 મેના રોજ લોન્ચ કરવામાં આવ્યું હતું.
- સુશ્રી રેયના બર્નાવીએ તેના સહ-અવકાશયાત્રી અલી અલ-કર્ની સાથે સ્પેસએક્સ ફાલ્કન 9 રોકેટ પર તેની યાત્રા શરૂ કરી હતી.
- પ્રસિદ્ધ અવકાશયાત્રીઓ પેગી વ્હીટસન અને જોન શેફનર આ મહત્વપૂર્ણ મિશન પર સુશ્રી રેયના બર્નાવી અને અલ કર્ની સાથે જોડાયા હતા.
- તેઓએ સાથે મળીને સાઉદી અરેબિયા અને યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સ બંનેનું પ્રતિનિધત્વ કરતી એક ટીમ બનાવી છે.
- આ મિશનનો ઉદ્દેશ ઈન્ટરનેશનલ સ્પેસ સ્ટેશન (ISS) પર શ્રેણીબદ્ધ પ્રયોગો કરવાનો હતો.
- આ ટીમે સ્પેસ સ્ટેશનના અનન્ય માર્ફકોગ્રેવીટી વાતાવરણમાં માનવ સંશોધન, કોષ વિજ્ઞાન અને ક્લાઉડ સીડીંગ પ્રયોગો પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કર્યું છે.
- આ પ્રયોગોએ વૈજ્ઞાનિક પ્રગતિમાં ફાળો આપ્યો અને ભાવિ અવકાશ સંશોધન માટે માર્ગ મોકળો કર્યો છે.
- સાઉદી અરેબિયા મહિલાઓને લઈને ખૂબ જ રૂઢિચુસ્ત છે. આ સાથે સુશ્રી રેયના બર્નાવીની ઉડાન સાઉદી અરેબિયા માટે ખૂબ જ ઐતિહાસિક ક્ષણ છે.

HIGH COURT

(Assistant) Prelims

₹ 799/-

2 MONTHS VALIDITY

Recorded Batch

FREE

- PPT
- E-BOOKS
- QUESTION MCQ (PDF)

iceonline App
ડાઉનલોડ કરો

Google Play | App Store

93773-01110

(10:00am to 6:00pm)

INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

1. તાજેતરમાં G20 ડિઝાસ્ટર રિસ્ક રિડકશન વર્કિંગ ગ્રૂપ (DRR-WG)ની બેઠક ભારતની G20 અધ્યક્ષતા હેઠળ યોજાઈ હતી. આ બેઠક વિશે નીચેના વિધાન પર વિચાર કરો અને સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો ?
1. બેઠકમાં 4.7 અબજની વસતી ધરાવતા G20 દેશો સંપત્તિના એકાગ્રતાથી જોખમ અને કુદરતી આફતો માટે વધુ સંવેદનશીલ હોવાનું દર્શાવવામાં આવ્યું છે.
 2. G20 ડિઝાસ્ટર રિસ્ક રિડકશન વર્કિંગ ગ્રૂપે સરકારોને આપત્તિ જોખમ ધિરાણના અસરકારક અને પસંદગીના માધ્યમો સાથે સામાજિક સુરક્ષા વ્યવસ્થા બનાવવા વિનંતી કરી હતી.
 3. આ બેઠકમાં G20 સભ્યોએ નક્કી કર્યું કે પૂણે અને પેરિસમાં 'ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ ફોર G20'ની બે નવી ઓફિસ બનાવવામાં આવશે.

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો

- (A) ફક્ત 1 (B) ફક્ત 2 (C) ફક્ત 1 અને 2 (D) 1, 2 અને 3 (C)

2. નીચેનામાંથી કયા દેશનો G20માં સમાવેશ થતો નથી ?

- (A) ચીન (B) આર્જેન્ટિના (C) તૂર્કી (D) ઈરાન (D)

3. G20 સંદર્ભે કયું વિધાન અયોગ્ય છે ?

1. G20 ભારત સહિત 19 શક્તિશાળી દેશો અને યુરોપિયન યુનિયનનો સમૂહ છે.
2. G20 સમૂહની સ્થાપના 26 સપ્ટેમ્બર, 1965ના રોજ થઈ હતી.
3. ચીન સિવાય ભારતનો એકપણ પાડોશી દેશ G20 સમૂહનો સભ્ય નથી.
4. G20 સમૂહની પ્રથમ સમિટ વર્ષ 2009માં યુનાઈટેડ કિંગડમના લંડન ખાતે યોજાઈ હતી.

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો

- (A) ફક્ત 1 અને 3 (B) ફક્ત 2 અને 4 (C) ફક્ત 3 (D) ફક્ત 4 (B)

4. G20 સંદર્ભે નીચેના નિવેદન પર વિચાર કરો અને સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો ?

1. G20 કાયમી સ્ટાફ અથવા સચિવાલય વિના કાર્ય કરે છે.
2. વર્તમાન અધ્યક્ષ અસ્થાયીરૂપે સચિવાલયની સ્થાપના કરતા હોય છે.

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો

- (A) નિવેદન 1 સાચું છે પરંતુ નિવેદન 2 ખોટું છે.
 (B) નિવેદન 1 ખોટું છે પરંતુ નિવેદન 2 સાચું છે.
 (C) નિવેદન 1 અને 2 બંને સાચા છે.
 (D) નિવેદન 1 અને 2 બંને ખોટા છે.

(C)

5. તાજેતરમાં સુશ્રી રેચના બર્નાવી ચર્ચામાં હતા. તે કોણ છે ?

- (A) ઈટાલીના પ્રથમ મહિલા વડાપ્રધાન
 (B) અવકાશમાં જનાર પ્રથમ આરબ મહિલા
 (C) વર્લ્ડ બેંકના પ્રથમ મહિલા ચીફ ઈકોનોમિસ્ટ
 (D) વર્ષ 2023નો પુલિટ્ઝર એવોર્ડ મેળવનાર ઈરાની પત્રકાર

(B)

★ ચહેગી વર્દી, લગેંગે સિતારે, દુનિયા દેસ્વેગી હમારે નજારે ★

PSI-કોન્સ્ટેબલ

7 દિવસ **ફ્રી** ડેમો લેક્ચર

આપકી વર્દી હમારી જિદ

04:00 Pm To 06:00 Pm

01-06-2023 સુધીમાં એડમિશન લેનારને **10% DISCOUNT**

ICEની કોઈપણ ખેચના જુના વિદ્યાર્થીઓને **50% DISCOUNT**

ફ્રી ONLINE APPLICATION COURSE ફિઝિકલ ટ્રેનિંગ પરીણાલક્ષી સંપૂર્ણ મરીશિયલ્સ અને બુક્સ

93280-01110 સ્વામિનારાયણ મંદિર પાસે, કાલાવડ રોડ

OFFLINE રાજકોટ ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

27 MAY, 2023 SATURDAY

દિવસ મહિમા : 27 મે, શ્રી જવાહરલાલ નહેરુ પુણ્યતિથિ

બલ્ગેરિયન લેખક શ્રી જ્યોર્જ ગોસ્પોડિનોવએ ઈન્ટરનેશનલ બુકર પ્રાઈઝ 2023 જીત્યો

બલ્ગેરિયન લેખક શ્રી જ્યોર્જ ગોસ્પોડિનોવ અને અનુવાદક સુશ્રી એન્જેલા રોડેલે તેમની નવલકથા 'ટાઈમ શેલ્ટર' (Time Shelter) માટે ઈન્ટરનેશનલ બુકર પ્રાઈઝ-2023 એનાયત કરવામાં આવ્યો છે.

- આ નવલકથા શ્રી જ્યોર્જ ગોસ્પોડિનોવ દ્વારા લખવામાં આવી છે. તથા સુશ્રી એન્જેલા રોડેલે તેમનો અંગ્રેજીમાં અનુવાદ કર્યો હતો.
- 'ટાઈમ શેલ્ટર' એક ડાર્ક કોમિક નવલકથા છે જેમાં ભૂતકાળને એક પુનર્જીવિત થતો દર્શાવવામાં આવ્યો છે.
- નોંધનીય છે કે બલ્ગેરિયામાંથી મૂળરૂપે પ્રકાશિત થયેલી નવલકથાએ વાર્ષિક પુસ્તકાર જીત્યો હોય તેવું પ્રથમ વખત બન્યું છે.

નોંધ: વર્ષ 2022માં ભારતીય લેખિકા સુશ્રી ગીતાંજલી શ્રી (Geetanjali Shree)એ અમેરિકન અનુવાદક ડેઝી રોકવાલ સાથે 'Tomb of sand' નામના પુસ્તક માટે 2022નું 'આંતરરાષ્ટ્રીય બુકર પ્રાઈઝ' જીત્યું હતું.

આંતરરાષ્ટ્રીય બુકર પુસ્તકાર

આંતરરાષ્ટ્રીય બુકર પુસ્તકાર અથવા ઈન્ટરનેશનલ બુકર પ્રાઈઝ દર વર્ષે અંગ્રેજીમાં અનુવાદિત અને યુકે અથવા આયર્લેન્ડમાં પ્રકાશિત થયેલા પુસ્તકને આપવામાં આવે છે.

- ઈન્ટરનેશનલ બુકર પ્રાઈઝની શરૂઆત વર્ષ 2005માં મેન બુકર ઈન્ટરનેશનલ પ્રાઈઝ તરીકે થઈ હતી.
- તેનો મુખ્ય ઉદ્દેશ વિશ્વભરના આંતરરાષ્ટ્રીય સાહિત્યના વધુ પ્રકાશન અને વાંચનને પ્રોત્સાહિત કરવાનો અને અનુવાદકોના કાર્યને પ્રોત્સાહન આપવાનો છે.
- ઈન્ટરનેશનલ બુકર પ્રાઈઝ વર્ષ 2019 સુધી મેન બુકર ઈન્ટરનેશનલ પ્રાઈઝ તરીકે જાણીતો હતો.
- આ પુસ્તકાર અંતર્ગત 50,000 પાઉન્ડ લેખક અને અનુવાદક વચ્ચે વહેંચવામાં આવે છે.

મેન બુકર પ્રાઈઝ અને આંતરરાષ્ટ્રીય બુકર પ્રાઈઝ

વાસ્તવમાં બ્રિટનમાં દર વર્ષે બે બુકર પ્રાઈઝ એનાયત થાય છે : (1) મેન બુકર પ્રાઈઝ અને (2) ઈન્ટરનેશનલ બુકર પ્રાઈઝ.

- જેમાંથી અંગ્રેજી ભાષામાં લખાયેલી અને અંગ્રેજીમાં ભાષાંતર થયેલી શ્રેષ્ઠ મૂળ નવલકથાને 'મેન બુકર પ્રાઈઝ'થી સન્માનિત કરવામાં આવે છે. જે મેન ગ્રુપ દ્વારા એનાયત થતો બ્રિટનનો ઉચ્ચ પ્રતિષ્ઠા ધરાવતો સાહિત્યિક એવોર્ડ છે.
- જ્યારે અન્ય ભાષામાં લખાયેલી અને અંગ્રેજીમાં ભાષાંતર થયેલી નવલકથાને 'ઈન્ટરનેશનલ બુકર પ્રાઈઝ' (મેન બુકર ઈન્ટરનેશનલ પ્રાઈઝ) થી સન્માનિત કરવામાં આવે છે.

ભારત 18 નવા પેટાફ્લોપ સુપર કમ્પ્યુટર લોન્ચ કરશે

ભારત હાલમાં આ વર્ષે હવામાનની આગાહી માટે 18 નવા પેટાફ્લોપ સુપર કમ્પ્યુટર લોન્ચ કરવાની યોજના બનાવી રહ્યું છે.

- ભારતીય હવામાન આગાહીની સચોટતા અને રીઝોલ્યુશન વધારવાના ઉદ્દેશ્ય સાથે હવામાન આગાહી માટે સમર્પિત આ 18 નવા પેટાફ્લોપ સુપર કમ્પ્યુટર્સ બનાવવામાં આવ્યા છે.
- આ અત્યાધુનિક મશીનો બ્લોક સ્ટરે આગાહી ક્ષમતાઓમાં સુધારો કરશે, વધુ સચોટતા અને લીડ ટાઈમ સાથે ચક્રવાતની આગાહી કરશે, તેમજ વિગતવાર મહાસાગરની સ્થિતિની આગાહી પૂરી પાડશે.
- તે ખાસ કરીને વિવિધ માઈક્રોક્લાઈમેટ અને વિવિધ હવામાન પેટર્ન ધરાવતા વિસ્તારોમાં ઉપયોગી છે.
- ચક્રવાત એ હવામાનની ગંભીર ઘટનાઓ છે. જે નોંધપાત્ર નુકસાન અને જાનહાનીનું કારણ બની શકે છે. નવા સુપર કમ્પ્યુટરમાં અદ્યતન મોડેલિંગ તકનીકો અને વ્યાપક ડેટા વિશ્લેષણનો સમાવેશ કરીને ચક્રવાતની આગાહીને વધારવાની અપેક્ષા છે.

કમ્પ્યૂટિંગમાં FLOPS

FLOPS અથવા ફ્લોટિંગ-પોઈન્ટ ઓપરેશન્સ પ્રતિ સેકન્ડ એ એક મેટ્રિક સિસ્ટમ છે.

- જેનો ઉપયોગ ઉચ્ચ-પ્રદર્શન કમ્પ્યૂટિંગ (High performance Computing-HPC) અને કૃત્રિમ બુદ્ધિમાં કોમ્પ્યુટેશનલ કામગીરી અને કાર્યક્ષમતાને માપવા માટે થાય છે.

- ફ્લોટિંગ-પોઈન્ટ કામગીરીમાં અપૂર્ણાંક ભાગો હોય તેવા વાસ્તવિક સંખ્યાઓ સાથે ગાણિતિક ગણતરીઓનો સમાવેશ થાય છે.
- ફ્લોટિંગ-પોઈન્ટ એન્કોડિંગનો ઉપયોગ કરીને અત્યંત લાંબી સંખ્યાઓ પ્રમાણમાં સરળતાથી નિયંત્રિત કરી શકાય છે.
- FLOPS એ એકમાત્ર મેટ્રિક એકમ નથી જેનો ઉપયોગ કમ્પ્યુટરની કામગીરીનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે થાય છે.
- મેમરી બેન્ડવિડ્થ, લેટન્સી અને આર્કિટેક્ચરલ ફીચર્સ જેવા પરિબલો પણ આમાં ફાળો આપે છે.

નોંધ: (1) સુપર કમ્પ્યુટરની ઝડપ FLOPSમાં માપવામાં આવે છે.

(2) FLOPSનું પૂરું નામ 'Floating Point Operations Per Second' છે.

AI સુપર કમ્પ્યુટર AIRAWAT

C-DAC પૂણે ખાતે સ્થાપિત ભારતનું AI સુપર કમ્પ્યુટર AIRAWAT એ 'TOP 500 Global Supercomputing List'માં 75મું સ્થાન મેળવ્યું છે. અને ટેકનોલોજીના ક્ષેત્રમાં નોંધપાત્ર સીમાચિહ્ન હાંસલ કર્યું છે.

- જર્મનીમાં આયોજિત ઈન્ટરનેશનલ સુપરકોમ્પ્યુટિંગ કોન્ફરન્સ-2023 (ISC-2023)ની 61મી આવૃત્તિ દરમિયાન આ સિદ્ધિની જાહેરાત કરવામાં આવી હતી.
- AI પર ભારત સરકારના રાષ્ટ્રીય કાર્યક્રમની આગેવાની હેઠળ C-DAC પૂણે ખાતે AIRAWAT ભારતને વિશ્વભરના AI સુપર કમ્પ્યુટિંગ દેશોમાં મોખરે લઈ જઈ રહ્યું છે.

AIRAWAT સુપર કમ્પ્યુટર

AIRAWAT (AI સંશોધન, વિશ્લેષણ અને જ્ઞાન એસિમિલેશન) એ AI-આધારિત કલાઉડ કમ્પ્યુટિંગ ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર છે.

- આ સિસ્ટમ ભારત સરકાર દ્વારા AI પર નેશનલ પ્રોગ્રામ હેઠળ સ્થાપિત કરવામાં આવી છે.
- Netweb Technologies દ્વારા ઉત્પાદિત AIRAWAT, Ubuntu 20.04.2 LTS ઓપરેટિંગ સિસ્ટમ પર ચાલે છે.

- તે ઉચ્ચ-પ્રદર્શન AMD EPYC 7742 64C 2.25 Hz પ્રોસેસર દ્વારા સંચાલિત છે, જે વિશાળ 81,344 કોરો ધરાવે છે.
- આ અદ્યતન સુપર કમ્પ્યુટર તાજેતરમાં સ્થાપિત કરવામાં આવ્યું હતું, જે ટેકનોલોજીકલ પ્રગતી માટે ભારતના સમર્પણને દર્શાવે છે.
- આ પ્લેટફોર્મ નવી ટેકનોલોજીના સંશોધન અને વિકાસમાં મદદ કરશે જે બહુલામાં બિઝનેસ અને ગવર્નન્સના ઉપયોગના કેસોને ઉકેલવામાં મદદ કરશે.

નોંધ: (1) ભારતનું પ્રથમ સુપર કમ્પ્યુટર વર્ષ 1991માં C-DAC દ્વારા 'પરમ 8000' નામથી નિર્માણ કરવામાં આવ્યું હતું.

(2) પરમ 8000ના નિર્માણમાં સૌથી વધુ યોગદાન વિજય ભાટકરનું હતું.

(3) C-DACનું પૂરું નામ 'Center for Development of Advanced Computing' છે.

(4) ભારત સરકાર દ્વારા C-DACની સ્થાપના વર્ષ 1988માં કરવામાં આવી હતી.

(5) C-DAC એ કમ્પ્યુટર ક્ષેત્રે સંશોધન કરતી ભારતની અગ્રણી સંસ્થા છે.

હવે, વનરક્ષકની પરીક્ષા પાસ...

ICE
INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

આ પુસ્તકના પરીક્ષાલક્ષી પ્રશ્નો તૈયાર કરવાનું ચૂકતા નહીં.

વનરક્ષક (બીટ ગાર્ડ)

અરે કાંઈ હોતું હશે !!
હા..હા..

40%
ડિસ્કાઉન્ટ

~~260/-~~ **156/-**
(+ ફુલિર ચાર્જ)

વનરક્ષક
કોરેસ્ટ- બીટ ગાર્ડ

1 વન અને પર્વવરણ 2 સામાન્ય જ્ઞાન 3 ગુજરાતી ભાષા 4 સામાન્ય અભિત

સંગઠિત પરીક્ષાલક્ષી

1700 MCQ | 600 ONELINER
પર્યવરણના 3 મોડેલ પ્રશ્નપત્રો સહિત

આ પુસ્તકની ઓફર માત્ર www.iceonline.in પર ઉપલબ્ધ છે.

1. શ્રી જવાહરલાલ નહેરુની પુણ્યતિથિ તરીકે ભારતમાં કયો દિવસ ઉજવાય છે ?

- (A) 25 મે (B) 26 મે (C) 27 મે (D) 28 મે

(C)

2. વર્ષ 2023નું 'ઈન્ટરનેશનલ બુકર પ્રાઈઝ' કોણે જીત્યું છે ?

- (A) શ્રી ગોર્ડન વિલિયમ્સ (B) શ્રી જ્યોર્જ ગોસ્પોડિનોવ
(C) શ્રી વિલિયમ ટ્રેવર (D) ઉપરોક્ત પૈકી એકપણ નહીં

(B)

3. બલ્ગેરિયન લેખક શ્રી જ્યોર્જ ગોસ્પોડિનોવે અનુવાદક સુશ્રી એન્જેલા રોડેલ સાથે કયા પુસ્તક માટે વર્ષ 2023નું 'ઈન્ટરનેશનલ બુકર પ્રાઈઝ' જીત્યું છે ?

- (A) Time Shelter (B) A Five year Sentence
(C) A night all blood is black (D) The Children of Dynmont

(A)

4. તાજેતરમાં કરેલી એક જાહેરાત અનુસાર ભારત આ વર્ષે હવામાનની આગાહી માટે કેટલા નવા સુપર કમ્પ્યુટર લોન્ચ કરવાની યોજના બનાવી રહ્યું છે ?

- (A) 18 (B) 30 (C) 32 (D) 38

(A)

5. તાજેતરમાં ચર્ચામાં રહેલ 'AIRAWAT' શું છે ?

- (A) DRDO દ્વારા નિર્મિત ટેન્ક
(B) ISROનું 2032માં લોન્ચ થનાર શુક્ર મિશન
(C) WMO દ્વારા પ્રસિદ્ધ હવામાનની ગુણવત્તાનો અહેવાલ
(D) ભારતનું AI સુપર કમ્પ્યુટર

(D)

6. C-DAC પુણે ખાતે સ્થાપિત ભારતનું AI સુપર કમ્પ્યુટર 'AIRAWAT'એ જર્મનીમાં ઈન્ટરનેશનલ સુપર કમ્પ્યૂટિંગ કોન્ફરન્સ-2023માં ટોપ 500 ગ્લોબલ સુપર કોમ્પ્યૂટિંગ લિસ્ટની 61મી આવૃત્તિમાં વિશ્વમાં કેટલામું સ્થાન મેળવ્યું છે ?

- (A) 61 (B) 75 (C) 83 (D) 97

(B)

ONE LINER

CURRENT AFFAIRS

ગુજરાત

- ગુજરાત સરકાર અને દીપક ટેક લિમિટેડ વચ્ચે રૂ. 5000 કરોડના MoU પર હસ્તાક્ષર ગુજરાતના મુખ્યમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલની અધ્યક્ષતામાં રાજ્ય સરકારે શ્રી બળવંતસિંહ રાજપૂત અને શ્રી હર્ષ સંઘવીની હાજરીમાં ગાંધીનગરમાં દીપક કેમ ટેક લિમિટેડ – DCTL સાથે MoU પર હસ્તાક્ષર કર્યા છે. ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગના અધિક મુખ્ય સચિવ શ્રી એસ. જે. હૈદર અને માહિતીના નિયામક શ્રી મેઘવ મહેતાએ આ MoUની આપ-લે કરી છે. આ MoU હેઠળ દીપક ટેક લિમિટેડ રૂ. 5000 કરોડના કુલ રોકાણ સાથે દહેજ ખાતે વિશેષ રસાયણો, ફિનોલ/એસિટોન અને બિસ્કેનોલના ઉત્પાદન માટે 3 પ્રોજેક્ટ સ્થાપશે. તેના થકી 1500 રોજગારની તકો ઉભી થશે. કંપનીના ડિરેક્ટરે કહ્યું કે આ પ્રોજેક્ટ્સ 2026-27 સુધીમાં કાર્યરત થઈ જશે.

- GNFCની કોફી ટેબલ બુક 'ગ્રોથ ઘેટ ટય લાઈવ્સ'નું વિમોચન

ગુજરાતના મુખ્યમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલે ઊર્જા અને પેટ્રોકેમિકલ્સ મંત્રી શ્રી કનુભાઈ દેસાઈની હાજરીમાં ગાંધીનગર ખાતે GNFCની ગુજરાત

નર્મદા વેલી ફર્ટિલાઈઝર એન્ડ કેમિકલ્સ મિલિટેડ—કોફી ટેબલ બુક 'ગ્રોથ ઘેટ ટય લાઈવ્સ'નું વિમોચન કર્યું હતું. આ પ્રસંગે મુખ્યમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલે GNFCની 47 વર્ષની વિકાસ યાત્રાને બિરદાવી હતી. નોંધનીય છે કે ગુજરાતની યુરિયાની કુલ જરૂરિયાતના 20 ટકા GNFC દ્વારા સપ્લાય કરવામાં આવે છે. GNFCએ ગયા નાણાકીય વર્ષમાં શેરધારકોને સૌથી વધુ ડિવિડન્ડ આપ્યું છે, ઉપરાંત GNFCએ સૌથી વધુ આવક ઊભી કરી છે.

ભારત

➤ સસ્ટેનેબલ લેન્ડ (ભૂમી) મેનેજમેન્ટ માટે સેન્ટર ઓફ એક્સેલન્સ

ઈન્ડિયન કાઉન્સિલ ઓફ ફોરેસ્ટ્રી રિસર્ચ એન્ડ એજ્યુકેશન (ICFRE), દેહરાદૂન ખાતે 20 મે, 2023 ના રોજ સેન્ટર ઓફ એક્સેલન્સ ફોર સસ્ટેનેબલ લેન્ડ મેનેજમેન્ટનું ઔપચારિક ઉદ્ઘાટન કરવામાં આવ્યું હતું. વર્ષ 2019માં

યુનાઈટેડ નેશન્સ કન્વેન્શન ટુ કોમ્બેટ ડેઝર્ટિફિકેશન (UNCCD)ની 14મી કોન્ફરન્સ ઓફ પાર્ટીઝ (COP14) દરમિયાન ભારતના વડાપ્રધાનશ્રી દ્વારા આ જાહેરાત કરવામાં આવી હતી. સેન્ટર ઓફ એક્સેલન્સ ફોર સસ્ટેનેબલ લેન્ડ મેનેજમેન્ટ (Coe-SLM)એ ટકાઉ જમીન વ્યવસ્થાપન પદ્ધતિઓ દ્વારા જમીનના અધોગતિના મુદ્દાઓને હલ કરવાનો, દક્ષિણ-દક્ષિણ સહયોગને પ્રોત્સાહન આપવા અને લેન્ડ ડીગ્રેડેશન ન્યુટ્રાલિટી (LDN)માં યોગદાન આપવાનો હેતુ ધરાવે છે Coe-SLMની સ્થાપના પર્યાવરણના રક્ષણ અને આબોહવા પરિવર્તન સામે લડવા માટે ભારત સરકારની પ્રતિબદ્ધતાને પ્રતિબિંબિત છે.

➤ 7 લાખ સુધીના વાર્ષિક વિદેશી વિનિમય ખર્ચ પર TCS મુક્તિ

કરદાતાઓ અને વ્યવસાયોના વ્યાપક વિરોધને પગલે ભારત સરકારે વિદેશી ક્રેડિટ કાર્ડ ખર્ચ પર 20% ટેક્સ લાદવાનો નિર્ણય પાછો ખેંચી લીધો છે. નાણા મંત્રાલયે જાહેરાત કરી છે કે કોઈપણ પ્રક્રિયાગત અનિશ્ચિતતાને દૂર કરવા માટે તેમના આંતરરાષ્ટ્રીય ડેબિટ અથવા ક્રેડિટ કાર્ડનો ઉપયોગ કરતી વ્યક્તિઓને નાણાકીય વર્ષ દીઠ રૂ. 7 લાખ સુધીની ચૂકવણીને વસૂલાતમાંથી મુક્તિ આપવામાં આવશે. આ નિર્ણય 1 જુલાઈ, 2023થી લિબરલાઈઝ્ડ રેમિટન્સ સ્કીમ (LRS) હેઠળ નાના વ્યવહારો માટે ટેક્સ કલેક્શન એટ સોર્સ (TCS)ની અરજી સંબંધિત ચિંતાઓના જવાબમાં આવ્યો છે. તેણે સ્પષ્ટ કર્યું કે રૂ. 7 લાખ સુધીનો ખર્ચ ન તો LRS હેઠળ આવશે ન તો TCSને આધીન રહેશે.

- > ભૂવનેશ્વરનું 'કપિલેશ્વર મંદિર' ASIની સંરક્ષિત સ્મારક યાદીમાં સ્થાન પામશે
- ઓડિશાના ભૂવનેશ્વરમાં આવેલું 'કપિલેશ્વર મંદિર'ને તાજેતરમાં ભારતીય પુરાતત્વ સર્વેક્ષણ (ASI)એ તેના સંરક્ષિત સ્મારકોની સૂચિમાં ઉમેરવાનો એક મહત્વપૂર્ણ લીધો છે. ભૂવનેશ્વર ઘણા પ્રાચીન અને આદરણીય મંદિરોનું ઘર છે. જેમાં કપિલેશ્વર મંદિરનું વિશેષ સ્થાન છે. પ્રસિદ્ધ લિંગરાજ મંદિરથી લગભગ 1 કિ.મી. દૂર કપિલપ્રસાદ વિસ્તારમાં આવેલું આ મંદિર સદીઓથી એ મહત્વપૂર્ણ ધાર્મિક અને સાંસ્કૃતિક સ્થળ છે. 14મી સદીમાં એક અગ્રણી શાસક ગજપતિ શ્રી કપિલેન્દ્ર દેવે મંદિરનો જીર્ણોદ્ધાર કરીને તેની ભવ્યતામાં વધારો કર્યો હતો.

- > 75/25 પહેલ
- કેન્દ્રીય આરોગ્ય મંત્રાલયે ભારતમાં બિન-સંચારી રોગોના વ્યવસ્થાપન અને નિવારણમાં ક્રાંતિ લાવવાના ઉદ્દેશ્ય સાથે '75-25' પહેલ શરૂ કરી છે. આ મહત્વાકાંક્ષી કાર્યક્રમ 2025 સુધીમાં હાઈ બ્લડ પ્રેશર અને ડાયાબિટીસ ધરાવતા 75 મિલિયન લોકોને પ્રમાણભૂત સંભાળ પૂરી પાડવાનું લક્ષ્ય નક્કી કરે છે. 75/25 પહેલ બિન-સંચારી રોગોને ભારતના હેલ્થકેર એજન્ડામાં મોખરે રાખે છે. બે પ્રચલિત બિન-સંચારી રોગ હાયપરટેન્શન અને ડાયાબિટીસને પ્રાથમિક આપીને ધ્યેય લાખો લોકોની એકંદર સુખાકારીમાં સુધારો કરવાનો છે.

- > INS સિંધુરત્ન
- કિલો ક્લાસ સબમરીન INS સિંધુરત્ન રશિયામાં નોંધપાત્ર અપગ્રેડ કર્યા પછી સફળતાપૂર્વક મુંબઈ પહોંચી છે. INS સિંધુરત્ન, સિંધુઘોષ-વર્ગની ડીઝલ-ઈલેક્ટ્રિક સબમરીન સમૃદ્ધ ઈતિહાસ ધરાવે છે. અને તેણે ત્રણ દાયકાથી વધુ સમયથી ભારતીય નૌકાદળમાં સેવા આપી છે. વર્ષ 1988માં કાર્યરત તે તેના ઓપરેશનલ જીવન અને ક્ષમતાઓને વધારવા માટે ઘણી અપગ્રેડ અને રિપેર પ્રક્રિયાઓમાંથી પસાર થઈ છે. ખાસ કરીને વર્ષ 2010માં તે કલબ-એસ કુઝ મિસાઈલ સિસ્ટમથી સજ્જ હતું જેણે તેની ફાયરપાવરમાં વધારો કર્યો હતો. 2018માં તેણે રશિયામાં એક વ્યાપક માધ્યમ રિફ્રિટ લાઈફ સર્ટિફિકેશન (MRLC) પ્રોગ્રામ હાથ ધર્યો હતો, જેમાં જટિલ સિસ્ટમોને બદલવાનો સમાવેશ થાય છે.

➤ ઝોરાવર લાઈટ ટેન્ક

ડિકેન્સ રિસર્ચ એન્ડ ડેવલપમેન્ટ ઓર્ગેનાઈઝેશન (DRDO) અને ખાનગી ક્ષેત્રની કંપની લાર્સન એન્ડ ટુબ્રો (L&T) સંયુક્ત રીતે ઝોરાવર લાઈટ ટેન્ક વિકસાવી રહી છે. સહયોગી પ્રયાસનો હેતુ પર્વતીય સરહદી વિસ્તારોમાં ભારતની સંરક્ષણ ક્ષમતાઓને

વધારવાનો છે. એકવાર લાઈટ ટેન્ક ઝોરાવર ટ્રાયલ માટે તૈયાર થઈ જશે, ત્યારબાદ તે લદાખ સેક્ટરમાં તૈનાત કરવામાં આવશે. ચીનની સરહદને અડીને આવેલો આ વિસ્તાર વ્યૂહાત્મક મહત્ત્વ ધરાવે છે. લાઈટ ટેન્ક ઝોરાવરના પ્રારંભિક ઓર્ડરમાં 59 એકમોનો સમાવેશ થાય છે.

➤ સાગર પરિક્રમા યાત્રાનો પાંચમો તબક્કો

ભારત સરકારની મહત્વાકાંક્ષી પહેલ સાગર પરિક્રમા યાત્રાનો પાંચમો તબક્કો કેન્દ્રીય મંત્રી શ્રી પુરુષોત્તમ રૂપલાએ લોન્ચ કર્યો હતો. આ તબક્કાનો ઉદ્દેશ્ય માછીમારો અને અન્ય હિત ધારકો દ્વારા સામનો કરવામાં આવતા પડકારોનો સામનો કરવાનો અને વિવિધ સરકારી યોજનાઓ દ્વારા તેમના આર્થિક ઉત્થાનને પ્રોત્સાહન આપવાનો છે. સાગર પરિક્રમા યાત્રાના તબક્કા-5નું ઉદ્દઘાટન મહારાષ્ટ્રના રાયગઢ જિલ્લામાં સ્થિત દરિયાકાંઠાના શહેર કરંજા ખાતે કરવામાં આવ્યું હતું. આ કાર્યક્રમમાં લગભગ 6000 માછીમારો અને પ્રતિષ્ઠિત મહેમાનોની ભાગીદારી જોવા મળી હતી.

વિશ્વ

➤ રશ્ત-અસ્તરા રેલવે લિંક

રશિયા અને ઈરાને તાજેતરમાં એક રેલ લિંકના નિર્માણ માટે MoU પર હસ્તાક્ષર કર્યા છે. જે આંતરરાષ્ટ્રીય ઉત્તર-દક્ષિણ પરિવહન કોરિડોર (INSTC)ને મજબૂત બનાવશે અને ભારત તથા રશિયા વચ્ચે વેપારના વિસ્તરણને સરળ બનાવશે. ઈરાન અને રશિયાના રાષ્ટ્રપતિઓએ રેલ લિંકના નિર્માણને અંતિમ સ્વરૂપ આપવા માટે કરાર પર હસ્તાક્ષર કર્યા છે આ માર્ગ કેરિપયન સમુદ્ર પરના ઈરાનના શહેર રશ્તથી અઝરબૈજાનના અસ્તરા સુધી ચાલશે. આ રેલ લિંક INSTCના એક મહત્ત્વપૂર્ણ ઘટક તરીકે સેવા આપે તેવી અપેક્ષા છે.

- ઈરાને લાંબા અંતરની બેલિસ્ટિક મિસાઈલનું સફળ પરીક્ષણ કર્યું તાજેતરમાં ઈરાને તેની બેલિસ્ટિક મિસાઈલ ખોરમશહરનું નવું નવીનતમ સંસ્કરણ પ્રદર્શિત કર્યું હતું. ખોરમશહર-4 (Khorramshahr-4) મિસાઈલની રેન્જ 2000 કિ.મી. છે. ખોરમશહર-4 નામ ઈરાન-ઈરાકયુદ્ધ દરમિયાન યુદ્ધ સાથે સંકળાયેલ ઈરાનના શહેર પરથી પડ્યું છે. સાતમી સદીમાં મુસ્લીમો દ્વારા યહુદીઓના કિલ્લા પર વિજય મેળવવાના કારણે મિસાઈલને ખૈબર પણ કહેવામાં આવે છે.

GPSC Class 1/2, S.T.I., PI, Dy.S.O., નાયબ મામલતદાર, ચીફ ઓફિસર, PSI-ASI-કોન્સ્ટેબલ, ખિનસચિવાલય કલાર્ક, વનરક્ષક, FHW-MPHW, તલાટી, જી.કલાર્ક, TET-TAT તથા ગુજરાત સરકારની તમામ સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની સર્વશ્રેષ્ઠ તૈયારી કરવા તેમજ સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓના અનુભવી વિષય નિષ્ણાત ફેકલ્ટીની ટીમ પાસે સર્વશ્રેષ્ઠ અભ્યાસ કરવા માટે...

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષામાં સફળતા મેળવવા માટે અત્યારે જ

Google Play પરથી **iceonline** DOWNLOAD કરો
OR
QR કોડ સ્કેન કરો

FREE
E-Books
Daily Weekly & Final Mock Test
LECTURE PDF
READING SCHEDULE

HIGH SCORING STRATEGY

LIVE + RECORDED BATCH

- ◆ સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષામાં આપની સફળતા સુનિશ્ચિત કરવા માટે તમામ વિષયોનો 360° અભ્યાસ
- ◆ સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાનો વિશેષ અનુભવ ધરાવતી વિષય નિષ્ણાત ફેકલ્ટીઓની ટીમ દ્વારા દરેક વિષયોનો ટુ ધી પોઇન્ટ અભ્યાસ
- ◆ નવી પરીક્ષા પદ્ધતિને અનુરૂપ સંપૂર્ણ અભ્યાસક્રમને આવરી લેતા અદ્યતન માહિતી સાથેના લેટેસ્ટ વીડિયો લેક્ચર
- ◆ સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાના દરેક વિષયોનો સ્માર્ટ વર્ક અને સમજણ શક્તિના સમન્વયથી અભ્યાસ
- ◆ તમામ વિષયોનો ટોપિક વાઈઝ ઊંડાણપૂર્વક અભ્યાસ કરાવતા વીડિયો લેક્ચર

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાની સર્વશ્રેષ્ઠ તૈયારી માટે અમારી સાથે જોડાયેલા રહો

YOUTUBE
ICE RAJKOT

TELEGRAM
t.me/icerajkotofficial

WHATSAPP GROUP
www.joinicerajkot.com

FACEBOOK
ICE RAJKOT

INSTAGRAM
ICE RAJKOT

TWITTER
ICE RAJKOT

QUESTION OF THIS WEEK

1. ભારતનું ફૂડ પ્રોસેસિંગ અને ઉદ્યોગ મંત્રાલય આંતરરાષ્ટ્રીય બાજરી વર્ષ 2023 નિમિત્તે 'વર્લ્ડ ફૂડ ઈન્ડિયા 2023' ની બીજી આવૃત્તિનું આયોજન કરશે. આ આયોજન 3-5 નવેમ્બર, 2023ના રોજ.....માં કરશે. – નવી દિલ્હી
2. કયો દેશ 'NVS-01 નેવિગેશન સેટેલાઈટ' લોન્ચ કરવા જઈ રહ્યો છે ? – ભારત
3. કઈ સંસ્થાએ 'વર્લ્ડ ટુરીઝમ બેરોમીટર' રિપોર્ટ બહાર પાડ્યો છે ? – UNWTO
4. તાજેતરમાં 'Sanchar Saathi Portal' શરૂ કરવામાં આવ્યું છે, તેનો ઉપયોગ કઈ પ્રવૃત્તિ માટે થાય છે ?
– ખોવાયેલા કે ચોરાયેલા મોબાઈલને ટ્રેક કરવા
5. 'ગ્રેટ ગ્રાન્ડફાધર ટ્રી' ક્યાં આવેલું છે ? – ચીલી
6. તાજેતરમાં કઈ સંસ્થાએ 'નેશનલ એનર્જી મેનેજમેન્ટ સેન્ટર'ની સ્થાપના કરી છે ? – REMC લિમિટેડ
7. તાજેતરમાં સમાચારમાં રહેલ 'બુરાયાપોરી વન્યજીવ અભ્યારણ્ય' ક્યા રાજ્યમાં આવેલું છે? – આસામ
8. ક્યા દેશે 'હાઈલી પેથોજેનિક એવિયન ઈન્ફ્લ્યુએન્ઝા (HPAI)ની પૃષ્ઠિ કરી છે ? બ્રાઝિલ
9. ક્યા કેન્દ્રીય મંત્રાલયે 'મેરી લાઈફ, મેરા સ્વચ્છ શહેર' અભિયાન શરૂ કર્યું છે ?
– આવાસ અને શહેરી બાબતોનું મંત્રાલય
10. ઈન્ટરનેશનલ ઓર્ગેનાઈઝેશન ફોર માર્શગ્રેશનની પ્રથમ મહિલા ડાયરેક્ટર જનરલ એમી પોપ ક્યા દેશના છે ?
– અમેરિકા
11.ના મુખ્યમંત્રીએ તાજેતરમાં YSR મત્સ્યકર ભરોસા યોજના હેઠળ રૂ. 123.52 કરોડ જાહેર કર્યા છે.
– આંધ્રપ્રદેશ
12. તાજેતરમાં ક્યા રાજ્યની કેબિનેટે રાજ્યમાં બેરોજગાર યુવાનો માટે તકો પૂરી પાડવાના ઉદ્દેશ્ય સાથે 'મુખ્યમંત્રી શીખો કમાઓ યોજના' નામની નવી યોજનાને મંજૂરી આપી છે ? – મધ્યપ્રદેશ
13. તાજેતરમાં કઈ સંસ્થાએ 'વર્લ્ડ ઈકોનોમિક એન્ડ પ્રોસ્પેક્ટ્સ રિપોર્ટ' બહાર પાડ્યો છે ? – UN
14. LOGISEM-23-નેશનલ લોજિસ્ટિક્સ મેનેજમેન્ટ સેમિનારનું યજમાન શહેર કયું છે ? – નવી દિલ્હી
15. કઈ સંસ્થાએ 'Turning off the Tap : How the world can plastic pollution and end create a circular economy' અહેવાલ બહાર પાડ્યો છે ? – UNEP
16. ક્યા રાજ્યએ સંયુક્ત પૂર કવાયત 'જળ રાહત'નું આયોજન કર્યું હતું ? – આસામ

17. ભારત 23 થી 26 મે, 2023 દરમિયાન ISO COPOLCO પ્લેનરીનીમી આવૃત્તિનું આયોજન કરી રહ્યું છે. આ કાર્યક્રમનું આયોજન બ્યૂરો ઓફ ઈન્ડિયન સ્ટાન્ડર્સ (BIS) દ્વારા કરવામાં આવ્યું છે. – 44
18. દર વર્ષે 'વર્લ્ડ ટેલિકોમ ડે' ક્યારે ઉજવવામાં આવે છે ? – 17 મે
19. કઈ સંસ્થાએ 'ઓપરેશન ધવસ્ત'નું આયોજન કર્યું હતું ? – રાષ્ટ્રીય તપાસ એજન્સી
20. લિન્ડા યાકારિનોને કઈ કંપનીના CEO તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા છે ? – ટ્વિટર
21. રોબર્ટ ઈ.લુકાસ, જેનું તાજેતરમાં નિધન થયું હતું, તે કયા ક્ષેત્ર સાથે સંકળાયેલા હતા ? – અર્થશાસ્ત્ર
22. નવાગાંવ નાઝઝીરા ટાઈગર રિઝર્વ જે તાજેતરમાં સમાચારમાં હતું. તે કયા રાજ્યમાં આવેલ છે ? – મહારાષ્ટ્ર
23. કઈ સંસ્થાએ 'ગ્લોબલ એન્યુઅલ ટુ ડેકડલ ક્લાઈમેટ અપડેટ' બહાર પાડ્યું છે ? – WMO
24. કયો દેશ HIVની રોકથામ માટે ઉપયોગમાં લેવાતી લોંગ-એક્ટિંગ કેબોટેગ્રેવીર (CAB-LA) દવાના જેનરિક વર્ઝનનું ઉત્પાદન કરશે ? – દક્ષિણ આફ્રિકા
25. મધ્યપ્રદેશના મુખ્યમંત્રી શ્રી શિવરાજ સિંહ ચૌહાણે તાજેતરમાં.....માં ભોપાલમાં વીર શિરોમણી મહારાણા પ્રતાપ લોકના નિર્માણની જાહેરાત કરી હતી. – ભોપાલમાં
26. કયા દેશે એશિયન ઉત્પાદન પર નિર્ભરતા ઘટાડવા માટે સેમિકન્ડક્ટર વ્યૂહરચનાનું અનાવરણ કર્યું છે ? – યુ.કે.
27. તાજેતરમાં કઈ સંસ્થાએ 'વર્લ્ડ હેલ્થ સ્ટેટિસ્ટિક્સ 2023' બહાર પાડ્યું છે ? – WMO
28. રસ્તાને ખાડામુક્ત બનાવવા માટે કયા રાજ્યએ રિપોર્ટિંગ એપ લોન્ચ કરી છે ? – ઉત્તરાખંડ
29. 'નદી આધારિત ધાર્મિક પ્રવાસન સર્કિટ' કયા શહેરની નજીક આવેલા સાત મહત્વપૂર્ણ ધાર્મિક સ્થળોને જોડશે ? – ગુવાહાટી
30. તાજેતરમાં કયા દેશમાં વરુ-કુતરાના સંકરીકરણની આનુવંશિક ઓળખ પ્રથમ વખત શોધી કાઢી છે ? – ભારત
31. તાજેતરમાં કઈ સંસ્થા દ્વારા 'GAINS Startup Challenge' શરૂ કરવામાં આવી હતી ? – GRSE
32. યુનેસ્કોની વર્લ્ડ હેરિટેજ સાઈટ 'City of Dead' કયા દેશમાં આવેલી છે ? – ઈજિપ્ત